

TELJES IDEJŰ (NAPPALI) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE

I. félév

tárgy kódja	tantárgy neve	tantárgy típusa	előfeltétel	számonkérés formája	óraszám		kredit	
					E	GY	E	GY
AJ NETAN0101K	Bevezetés az állam-és jogtudományokba	kötelező	-	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0102K	Egyházismeret	kötelező	-	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0103K	Filozófia	kötelező	-	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0104K	Gazdaságföldrajz	kötelező	-	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0105K	Közgazdaságtan I.	kötelező	-	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0106K	Kutatásmódszertan	kötelező	-	gyakorlati jegy		30		3
AJ NETAN0107K	Politológia	kötelező	-	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0108K	Pszichológia	kötelező	-	beszámoló	30		2	
AJ NETAN0109K	Szociológia	kötelező	-	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0110K	Újkori történelem	kötelező	-	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0111K	Újkori történelem szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Újkori történelem	gyakorlati jegy		15		2
	szabadon választható tárgy	szabadon választható		beszámoló	30		2	
1. félév összesen					300	45	25	5

II. félév

tárgy kódja	tantárgy neve	tantárgy típusa	előfeltétel	számonkérés formája	óraszám		kredit	
					E	GY	E	GY
AJ NETAN0201K	Bevezetés az etikába	kötelező	-	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0202K	Bevezetés az informatikába	kötelező	-	gyakorlati jegy		30		4
AJ NETAN0203K	Egyháztörténet	kötelező	Egyházismeret	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0204K	Európai uniós alapismeretek	kötelező	-	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0205K	Filozófiatörténet	kötelező	Filozófia	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0206K	Jelenkori egyetemes történelem	kötelező	Újkori történelem	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0207K	Jelenkori magyar történelem	kötelező	Újkori történelem	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0208K	Közgazdaságtan II.	kötelező	Közgazdaságtan I.	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0209K	Statisztika I.	kötelező	-	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0210K	Statisztika I. szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Statisztika I.	gyakorlati jegy		30		2
2. félév összesen					240	60	23	6

III. félév

tárgy kódja	tantárgy neve	tantárgy típusa	előfeltétel	számonkérés formája	óraszám		kredit	
					E	GY	E	GY
AJ NETAN0301K	Diplomáciatörténet	kötelező	Jelenkori egyetemes történelem	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0302K	Európai Unió joga I.	kötelező	Európai uniós alapismeretek	beszámoló	30		2	
AJ NETAN0303K	Európai Unió joga I. szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Európai Unió joga I.	gyakorlati jegy		30		1
AJ NETAN0304K	Kommunikációelmélet I.	kötelező	-	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0305K	Kulturális tanulmányok I.	kötelező	-	beszámoló	30		3	
AJ NETAN0306K	Nemzetközi gazdaságtan I.	kötelező	Közgazdaságtan II.	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0307K	Nemzetközi jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	45		3	
AJ NETAN0308K	Nemzetközi jog I. szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Nemzetközi jog I.	gyakorlati jegy		15		1
AJ NETAN0309K	Nemzetközi politikai viszonyok rendszere	kötelező	-	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0310K	Statisztika II.	kötelező	Statisztika I.	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0311K	Statisztika II. szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Statisztika II.	gyakorlati jegy		15		2
	szabadon választható tárgy	szabadon választható	-	beszámoló	30		2	
3. félév összesen					285	60	26	4

IV. félév

tárgy kódja	tantárgy neve	tantárgy típusa	előfeltétel	számonkérés formája	óraszám		kredit	
					E	GY	E	GY
AJ NETAN0401K	Az Európai Unió intézményei és döntéshozatala	kötelező	Európai uniós alapismeretek	kollokvium	30		3	
AJ NETAN0402K	Az Európai Unió szakpolitikái	kötelező	Európai uniós alapismeretek	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0403K	Európai Unió joga II.	kötelező	Európai Unió joga I.	alapvizsga	30		2	
AJ NETAN0404K	Európai Unió joga II. szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Európai Unió joga II.	beszámoló		30		1
AJ NETAN0405K	Kommunikációelmélet II.	kötelező	Kommunikációelmélet I.	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0406K	Kulturális tanulmányok II.	kötelező	Kulturális tanulmányok I.	beszámoló	30		3	
AJ NETAN0408K	Nemzetközi jog II.	kötelező	Nemzetközi jog I.	alapvizsga	45		3	
AJ NETAN0409K	Nemzetközi jog II. szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Nemzetközi jog I.	beszámoló		15		1
AJ NETAN0411K	Szaknyelv I.	kötelező	-	gyakorlati jegy		30		4
Nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció								
AJ NETAN0407K	Nemzetközi gazdaságtan II.	kötelező	Nemzetközi gazdaságtan I.	kollokvium	30		4	
AJ NETAN04010K	Regionális tanulmányok I.	kötelező	-	kollokvium	30		4	
4. félév összesen					255	75	25	6

V. félév

tárgy kódja	tantárgy neve	tantárgy típusa	előfeltétel	számonkérés formája	óraszám		kredit	
					E	GY	E	GY
AJ NETAN0501K	Európai Uniós támogatások rendszere	kötelező	Az Európai Unió szakpolitikái	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0506K	Nemzetközi szervezetek	kötelező	-	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0507K	Retorika, tárgyalás és érveléstechnika	kötelező	-	gyakorlati jegy		30		2
AJ NETAN0508K	Szaknyelv II.	kötelező	Szaknyelv I.	gyakorlati jegy		45		4
	szabadon választható tárgy	szabadon választható	-	beszámoló	60		4	
AJ NETAN0509K	szakdolgozat konzultáció	kötelező	-	aláírás				0
Nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció								
AJ NETAN0502K	Regionális tanulmányok II.	kötelező	Regionális tanulmányok I.	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0503K	Külgazdasági kapcsolatok	kötelező	Nemzetközi gazdaságtan I.	kollokvium	30		2	
AJ NETAN0504K	Külgazdasági kapcsolatok szeminárium	kötelező	Társfelvétel: Külgazdasági kapcsolatok	gyakorlati jegy		15		2
AJ NETAN0505K	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	kötelező	Nemzetközi jog II.	kollokvium	30		3	
5. félév összesen					210	90	21	8

VI. félév

tárgy kódja	tantárgy neve	tantárgy típusa	előfeltétel	számonkérés formája	óraszám		kredit	
					E	GY	E	GY
AJ NETAN0602K	Európai uniós pályázatok	kötelező	Európai Uniós támogatások rendszere	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0604K	Nemzetállamok és az EU	kötelező	Európai Unió joga II.	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0605K	Pályázattírás	kötelező	Európai Uniós támogatások rendszere	gyakorlati jegy		30		3
AJ NETAN0606K	Projektmenedzsment	kötelező	-	kollokvium	30		4	
	szabadon választható tárgy	szabadon választható	-	beszámoló	30		2	
AJ NETAN0607K	szakdolgozat konzultáció	kötelező	-	aláírás				0
Nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció								
AJ NETAN0601K	Energiakérdés a diplomáciában	kötelező	Nemzetközi gazdaságtan II.	kollokvium	30		4	
AJ NETAN0603K	Gazdaságdiplomácia	kötelező	Külgazdasági kapcsolatok	kollokvium	30		4	
	kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható	-		90		6	
6. félév összesen					270	30	28	3
mindösszesen					1560	360	148	32

TANTÁRGYI TEMATIKÁK

Bevezetés az állam- és jogtudományokba

A tantárgy megnevezése - (angolul): Introduction to law and political sciences

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közigazgatási Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0101K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Rixer Ádám

Oktató: Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy valamennyi állam- és jogtudományi diszciplína alapozó tárgyaként funkcionál, ennek megfelelően kettős célja van; egyrészt a hallgatók tárgyi ismereteit, fogalmi készletét, dogmatikai tudását kívánja létrehozni és elmélyíteni; másrészt pedig a jogászai hivatástól elválaszthatatlan sajátos gondolkodás- és látásmód megalapozására tesz kísérletet.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai a társadalomtudományok, az állam – és jogtudományok, jog – és állambölcselet, a jog mint komplett ismerettárgy, jogelméleti irányzatok.
3. Az állam és a jog kialakulása (ázsiai, antik, germán modellek).
4. A modern állam, a modern jog keletkezése.
5. Az állam sajátosságai, társadalmi szerepe.
6. A jogállamiság az állami szervek rendszere.
7. A jog objektiváció sajátosságai.
8. A társadalmi normák sajátosságai, a jog fogalma. A jogviszony fogalma és sajátosságai.
9. A jogalkotás, a jogforrás, jogforrási hierarchia.
10. A jogi norma fogalma, szerkezete és fajtái, a jogszabályok közzététele. A jogrendszer és a jogág.
11. Jogérvényesülés. Jogalkalmazás. A jogértelmezés módszerei.
12. A jogászai hivatás.

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat sikeres megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával. Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon – hasonlóan a zárthelyihez – a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szilágyi Péter: Jogi alaptan, Eötvös Kiadó, Budapest, 2011.

Rixer Ádám: A magyar jogrendszer átalakulása 2010 után, Patrocínium, Budapest, 2012.

Ajánlott irodalom:

Mackó - Szigeti: Jog és jogállam – Rejtjel Kiadó 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai, a tudomány belső szerkezete.
2. A társadalomtudományok sajátosságai, rendszerezése.
3. Az állami – és jogtudományok tárgya, rendszere, módszerei.
4. A jog - és állambölcselet jellege, tárgya, fő irányzatai.
5. Az ősi társadalmak szervezete, differenciálódása.
6. Az állam és a jog kialakulásának ázsiai útja.
7. Az antik út.
8. A germán út.
9. A polgári társadalom és a politikai állam elválása, a polgári társadalom.
10. Az állam fogalma, sajátosságai, társadalmi szerepe, funkciói.
11. Az állam, mint a politikai berendezkedés központi intézménye, az állami szervek rendszere, az államok rendszerezése.
12. A társadalmi normák jellemzői, funkciói fajtái.
13. A jog kialakulása, jogi norma, a jog szerkezete.
14. A jog funkciói.
15. A jogalkotás fogalma, jellemzői, folyamata.
16. A jogképződés, a jogforrás.
17. A jogforrási hierarchia.
18. A jogi norma szerkezete, fajtái.
19. Érvényesség, hatály.
20. A jogszabályok szerkezete, fajtái. A közzététel.
21. A jogrendszer, a jogcsaládok, a jogág.
22. A jogkövetés, jogérvényesülés.
23. A jogalkalmazás jellemzői, fajtái, szakaszai.
24. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma.
25. A jogértelmezés alanyai, módszerei és eredménye
26. A jogviszonyok fajtái. A jogi tények.

Egyházismeret

A tantárgy megnevezése - (angolul): Introduction to Christianity

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0102K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Horváth Erzsébet

Oktató: Dr. Borsi Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tananyag rövid bevezetést nyújt a teológiai gondolkodás történetébe és néhány fontosabb teológiai fogalmat tisztáz. Tömören bemutatja az egyház születését, és a keresztyén egyház életének első századait. Kellő tömörséggel ismerteti az ősegyház, az óegyház, a középkori egyház, és a modern kor meghatározó teológusait és teológiai irányzatait. Kiemelt figyelmet kíván fordítani a reformáció korára, azon belül is a protestáns, közelebbről pedig a református hagyomány bemutatására. Különös hangsúly esik azoknak a fogalmaknak és eszméknek a megismertetésére, amelyek a protestantizmusban és a református egyház tanításában meghatározó szerepet töltenek be, pl. kijelentéstan, krisztológia, hamartológia, megigazulástan, sákramentumok, szabad akarat és eleve elrendelés. A tantárgy célja továbbá az MRE istentiszteleti és szervezeti rendjének megismertetése, valamint az ökumenikus mozgalmak, szervezetek átfogó bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Rövid bevezetés a teológiai gondolkodás történetébe, fontosabb teológiai fogalmak tisztázása.
- Az egyház születése, ősegyház, az óegyház, a középkori egyház.
- A reformáció, és a modern kor meghatározó teológusai és teológiai irányzatai, az egyház élete.
- Kijelentéstan, krisztológia, hamartológia, megigazulástan, ekkleziológia, sákramentumok, szabad akarat, hitvallás.
- A modern kor teológusai és egyháza.
- Az MRE szervezeti felépítése, szolgálati ágai.
- Ökumenikus kitekintés.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Alister E. McGrath: *Bevezetés a keresztyén teológiába*. Osiris, Budapest 1995

Tony Lane: *A keresztyén gondolkodás rövid története*, Budapest, Harmat-Kálvin, 2001.

Alister E. McGrath: *A keresztyén hit*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2007.

Dietrich Bonhoeffer: *A szentek közössége*, Budapest, Harmat Kiadó, 1997

Gaál Botond: *Kálvin ébresztése*, Debrecen, DRHE-Hatvani István Teológiai Kutatóközpont, 2010.

Ajánlott irodalom:

Dietrich Bonhoeffer: *Christologie*. München, Chr. Kaiser Verlag, 1981.

Wolfgang Huber: *Az egyház korszakváltás idején*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002.

Dr. Czeglédi Sándor, *Hit és Történelem*, Debrecen, 1936. (5-60.)

Borsi Attila, *Kálvin és a posztmodernitás*, in: *Átjárható határok. Ünnepi kötet dr. Gaál Botond professzor 65. születésnapjára*, Szerk: Fekete Károly, Kustár Zoltán, Kovács Ábrahám) Acta Theologica Debreceniensis 2. Debrecen, DRHE, 2011.

Filozófia

A tantárgy megnevezése - angolul: Philosophy

A tantárgy megnevezése - németül: Philosophie

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jegtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0103K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Gausz András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a filozófiatörténet legjelentősebb műveit mutatja be az ókortól David Humeig. Külön hangsúlyt helyez a társadalmi folyamatok megértése szempontjából fontos klasszikusnak mondható metafizikai, logikai, morális, illetve államelméleti ismeretek interpretációjára, illetve ezek körérthetőségének tételére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A filozófia fogalma Husserl fenomenológiai spekulációiban
2. A preszókratikus filozófia és Platon ideaelmélete
3. Az állam felbomlása Thuküdidész leírása szerint és Platon államelmélete
4. A moralitás helye Platon ideaelméletében
5. Arisztotelész logikája
6. Arisztotelész metafizikája
7. Arisztotelész etikája
8. Platonista és arisztotelianus törekvések a középkor bölcseletében
9. Machiavelli társadalomelmélete
10. Descartes meditációi
11. A racionalista Isten-fogalom Descartes meditációiban
12. Leibniz monász-világa
13. Az angol empirizmus
14. Hume szkepticizmusa

Évközi tanulmányi követelmények: ZH

Értékelés módja: Kollokvium

Az értékelés módszere: Írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzushoz kötelezően választható klasszikus irodalom tartozik. A hallgatók az alábbi irodalomból válogathatnak két művet

Platón: Szókratész védőbeszéde Helikon K. Bp.

Platón: Törvények (részletek) Helikon K. Bp.

Arisztotelész: Politika (részletek) Gondolat K. Bp.

Nagy Frigyes: Anti-Machiavelli. Kossuth K. Bp.

Hobbes: Leviathán (részletek) Gondolat K. Bp.

Rousseau: A társadalmi szerződés. Gondolat K. Bp.

Ajánlott irodalom:

Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1) Mi a filozófia?
- 2) A filozófiai gondolkodás jellegzetességei Edmund Husserl „A filozófia, mint szigorú tudomány” c. műve alapján
- 3) Husserl: a „naturalista” és a „szellemtudományi” beállítódás
- 4) A filozófia és korunk társadalmi problémái
Az állam leírása Thukydidésnél és Platón spekulációiban
- 5) Thukydidés és korunk társadalmi valósága
- 6) Demokratikus elemek a kórkryiai és a plataiai események leírásában
- 7) Az antik eros
- 8) Platón: a timokrácia, az oligarchia, a demokrácia és a tyrannis
- 9) Platón idea-elmélete
- 10) A platóni állam
- 11) Platón államelméletének bírálata Ulrich von Willamowitz-Moellendorff írásaiban
- 12) Platón és korunk társadalmi valósága
- 13) Aristotelés metafizikája
- 14) Aristotelés etikája
- 15) Az autarkheia és az eudaimónia
- 16) Aristotelés az államformákról
- 17) Aristotelés és korunk valósága
- 18) Machiavelli a lehetséges államformákról
- 19) Machiavelli: a hatalom megszilárdításának technikája
- 20) Machiavelli utóélete
- 21) Machiavelli és korunk társadalmi valósága
- 22) Descartes: a módszeres kétely
- 23) Descartes: kétely a tapasztalati dolgokban
- 24) Descartes: ami a gondolkodásból fakadóan problematikus
- 25) Descartes Isten bizonyítékai
- 26) Descartes és a mai világ
- 27) Leibniz: a monaszok metafizikája
- 28) Leibniz: a lehetséges világok legjobbjának rendszere
- 29) Leibniz és korunk atomizált valósága
- 30) Hume: a képzetek eredete
- 31) Hume: a „tények” és a „képzetek viszonyai”
- 32) Hume kauzalitás-teóriája
- 33) Hume és korunk gondolkodása
- 34) A kauzalitás fogalma a korunkban, illetve Leibniz és Hume spekulációiban

Gazdaságföldrajz

A tantárgy megnevezése: Geography of Economy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0104K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Karácsonyi Dávid

Oktató: Dr. Karácsonyi Dávid

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy képzési célja a világgazdaság szektorainak, szereplőinek térbeli elhelyezkedésére ható természeti, társadalmi, valamint infrastrukturális tényezők számbavétele, részletes bemutatása. Emellett a hallgatók megismerhetik a világgazdaság időbeli változását, illetve az azzal kapcsolatos folyamatokat. A kurzus során a hallgatók olyan ismereteket szereznek, amelyek képessé teszik őket a nemzetközi gazdasági életben való tájékozódásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A világgazdaság történetének főbb lépcsőfokai. A gazdasági fejlődés egyenlőtlen sebessége, a gazdasági göcsterületek változása 1820-tól napjainkig. A természeti viszonyok hatása a gazdaság térbeli elhelyezkedésére, és ezek csökkenése napjainkban.
- A gazdasági fejlődés ciklusos jellege, a Kondratyev-féle hullámok. A termelés „áthelyeződése”, Kína előre törése.
- A gazdasági termelés típusai (a gazdasági szektorok). Az országok csoportosítása az uralkodó termelési jelleg alapján.
- Az országok GNI alapú osztályozása a Világbank szerint. Az ENSZ Millenniumi fejlesztési céljai és az eddigi eredmények. Gazdasági integrációk a világon. Az Európai Unió regionális szerkezete, hazánk nemzetgazdaságának térbeli sajátosságai.
- Paul Krugman új gazdaságföldrajz elmélete, a centrum-periféria, a területi koncentráció kérdései.
- A globalizáció jellemzői, a globális gazdasági és környezetvédelmi problémák.
- A klímaváltozás és hatása a gazdaságra. A Kék gazdaság kialakításának lehetőségei.
- A fenntartható fejlődés és az emberiség ökológiai lábnyoma.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Dr. Papp-Váry Árpád: Gazdaságföldrajz, Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, 2009

Ajánlott irodalom:

Földrajzi atlasz a középiskolák számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2007 ISBN 9631957365

Berneking Ágnes (szerk.): A globális világ politikai földrajza, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002. 436 oldal ISBN 9789631944242

Bora Gyula – Korompai Attila (szerk.): A természeti erőforrások gazdaságtana és földrajza, Aula Kiadó, Budapest, 2003. 428 oldal ISBN 963-9345-31-8

Peter Haggett: Geográfia – globális szintézis, Typotex Kiadó, Budapest, 2006. 842 oldal ISBN 9789639548602

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Közgazdaságtan I.

A tantárgy megnevezése: Közgazdaságtan I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Economics I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0105K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Ludányi Arnold

Oktató: Balog Ilona Ida

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja, hogy betekintést adjon a közgazdasági és a mikroökonómia gondolkodás alapjaiba, bemutassa azokat a problémákat, amelyek a közgazdaságtan és a mikroökonómia alapkérdései körül felmerülnek. Célunk, hogy a közgazdaságtant és a mikroökonómiát a gazdaságtudományok rendszerén belül mutassuk be, az egyes közgazdasági tételeket összefüggéseit mutassuk be a hallgatóknak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák:

1. alkalom: A közgazdaságtan alapelvei, a közgazdászok gondolkodásmódja. A piac fogalma.
2. alkalom: A kereskedelem előnyei és a kölcsönös függés.
3. alkalom: A kereslet, kínálat, piaci egyensúly és a rugalmasság.
4. alkalom: Kormányzati intézkedések
5. alkalom: Fogyasztók, termelők, piaci hatékonyság.
6. alkalom: Az adózás költségei
7. alkalom: Nemzetközi kereskedelem
8. alkalom: Externáliák: külső gazdasági hatások
9. alkalom: Közjóságok, közös erőforrások
10. alkalom: Termelési költségek
11. alkalom: Versenyzői piacok
12. alkalom: Monopólium

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező irodalom:

N. Gregory Mankiw: A közgazdaságtan alapjai. Osiris Budapest, 2011.

Ajánlott irodalom:

Paul A. Samuelson – William D. Nordhaus: Közgazdaságtan. KJK – Kerszöv Budapest, 2000

Kutatásmódszertan

A tantárgy megnevezése - angolul: Research Methodology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0106K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Ferencz Zoltán

Oktató(k): Dr. Ferencz Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a tudományos kutatások módszertanával, megértsék a tudományos kutatások logikáját, a kutatások menetét, az egyes módszerek lényeges tulajdonságait. A kurzus törekszik a gyakorlati készség kialakítására ilyen jellegű kutatások tervezése, elvégzése és elemzése területén. Az óra külön fókuszál a kutatások lehetséges elméleti aspektusaira, a tudományelméleti háttérelemekre, valamint azok empirikus következményeire. Az óra áttekintést nyújt a tudományos dolgozatok megírásának alapvető követelményeiről (témaválasztás, cím, stílus, hivatkozások, idézés, jegyzetek, bibliográfia).

Megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák: A kutatásemélet alapvetéseinek megismerése, a különböző kutatási módszerek előnyeinek és hátrányainak elsajátítása, a legmegfelelőbb kutatási módszer kiválasztásának készsége az adott kutatási problémához, a kérdőív szerkesztés és interjúkészítés alapjai, tanulmányírás alapkövetelményei.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A hétköznapi megismerés és a társadalomtudományi megismerés
2. A tudományos magyarázatok válfajai. Az okság fogalma a társadalomtudományi kutatásban. A tudományos paradigmák A deduktív és az induktív logikai elméletalkotás modellje.
3. A kutatás típusai: előkutatás, tényfeltáró és magyarázó kutatások. A kutatási terv – a megismerési folyamat felépítése. Konceptualizálás.
4. Hipotézisek alkotása, a hipotézisek típusai. Az elméleti irodalom "feltárásának" fontossága és eljárásai.
5. Irodalomhasználat és a hivatkozások sztenderdjei.
6. Operacionalizálás és az alkalmas módszerek kiválasztása
7. Beavatkozásmentes vizsgálatok
8. Kvalitatív módszerek – interjú, fókuszcsoport, résztvevő megfigyelés
9. Kvantitatív módszerek – kérdőíves technikák
10. Indexek, skálák, tipológiák - A mintavétel alapjai
11. A kérdőív szerkesztés alapjai.
12. Etikai és politikai szempontok a társadalomtudományi kutatásban. Hogyan írjunk tudományos dolgozatot?

Évközi tanulmányi követelmények: Órákon való aktív részvétel. Saját kutatási téma kidolgozása, részletes kutatási terv / kisebb saját kutatás elkészítése.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Babbie, E. (2000): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

Eco, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest, Kairosz Kiadó, 1997.

Politológia

A tantárgy megnevezése - (angolul): Politology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jegtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0107K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Bogár László

Oktató: Dr. Ferencz Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A politológia tantárgy az elméleti politikatudomány kérdésfelvetéseinek megismertetésén túl, a hallgatók számára áttekintést nyújt a kormányzati rendszerek alkotmányos és intézményi felépítéséről, különös tekintettel a magyar kormányzati rendszer működésére. A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a politikatudomány tartalmi sajátosságairól, módszertani jellegzetességeiről és a politika világának törvényszerűségeiről. E törvényszerűségek feltárása során a hallgatók bepillantást nyernek a politikum egyetemes értékeibe, és megtanulnak eligazodni a politikai érdekek és ideák, a hatalom és az uralom, a politikai, a választási, a kormányzati és a pártrendszerek, a demokrácia dilemmái, az alkotmányos állam tartalmi és formai kritériumai, valamint a politikai ideológiák között. Az eszmetörténeti részek, a kormányzati és a politikai rendszerek leíró elemzése a felmerülő problémák megfogalmazásához szükséges alapokat tartalmazzák és hozzájárulnak a demokratikus politikai vitakultúra elsajátításához is. A kurzus során részletesen lesz szó továbbá a pártokról, mint a politika központi szereplőiről, a pártok versengésének keretében szolgáló választási rendszerekről, valamint a politikai életet meghatározó egyéb tényezőkről, mint például a nyugati civilizáció nagy eszméi és ideológiai vagy a politikai kultúra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A tantárgy követelményeinek ismertetése. A Bevezetés a politikatudományba. Politikatudományi alapismeretek közvetítése és a politikatudomány diszciplináris fejlődésének felvázolása. A politika tárgyra, elméletére és módszerére valamint alapfogalmaira (érdek, akarat, hatalom, legitimitáció, politikai értékek) vonatkozó fejtegetések és értelmezések. A politikai gondolkodás kialakulása.
2. A politikatudományi alapfogalmak. A politika, a hatalom, az uralom és a legitimitáció. Az uralom típusai. A politika, mint hivatás.
3. Politikai ideológiák. Az ideológia fogalma, funkciója, az ideológiák kialakulása. Értékek és eszmék, szabadság, egyenlőség, szolidaritás.
4. A liberális, a konzervatív és a szocialista eszmerendszer.
5. A politikai rendszer és működése. A politikai rendszer intézményes valósága és folyamatai, az állam- és kormányzati formák típusai, a hatalommegosztás ágai valamint a diktatórikus és demokratikus politikai rendszerek.
6. Demokráciamodellek. Totalitarizmus-elméletek. A politikai rendszerek változása.
7. A kormányzati rendszer. Az elnöki és parlamentáris rendszerek. A parlamentarizmus sajátosságai.
8. A magyar politikai rendszer. A magyar kormányforma.
9. A politikai párt fogalma, funkciói, szervezete, a pártcsaládok
10. A pártrendszerek tipológiája. A magyar pártrendszer. A választási rendszer.
11. Társadalmi törésvonalak. Nemzet, nemzeti kisebbségek - politikai közösségek. Érdekképviseleti és civil szervezetek.
12. Politikai kultúra, politikai elit, civil társadalom, tömegkommunikáció, média, nyilvánosság, adatvédelem.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, Aula Kiadó, 2003, 2005.

Ajánlott irodalom:

Bihari Mihály – Pokol Béla (2008): Politológia. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

Gyurgyák János (2003): Mi a politika? Bevezetés a politika világába. Budapest, Osiris Kiadó.

Körösényi András – Tóth Csaba – Török Gábor: A magyar politikai rendszer, Osiris, Budapest, 2007

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az írásbeli vizsga anyagát a kötelező irodalom vonatkozó fejezetei és az előadáson elhangzottak együttesen képezik. A vizsgakérdések a tematikában jelzett kérdéskörökhöz igazodnak. A felkészülést segítik a tankönyv vonatkozó fejezeteinek végén megadott ellenőrző kérdések.

Pszichológia

A tantárgy megnevezése - angolul: Psychology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalom- és Kommunikációtudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Tanóra száma: 2 óra / hét

Ajánlott félév: nincs

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0108K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Komlói Piroska

Oktató: Bánfi Balázs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgynak kettős célja van. Az első, hogy a hallgatók képet nyerjenek a pszichológia, mint tudomány emberképéről, arról, hogy milyen mozgatórugók, folyamatok állnak a humán viselkedés mögött. A második cél az, hogy megismerkedjenek az emberi kommunikáció és interakció bizonyos alapvető szabályszerűségeivel. Mivel emberekkel foglalkoznak ez segíthet nekik mélyebben megérteni, saját és mások viselkedésének okait, interakcióik mintázatait.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- I. AZ EMBERI KOMMUNIKÁCIÓ FONTOS VONATKOZÁSAI
  1. Személyközi kommunikáció alapvonásai és a kommunikáció funkcionális felfogása
  2. Nyelvsajátítás
  3. A nem-verbális kommunikáció jellemzői
  4. Kommunikációs stílusok konfliktushelyzetekben
  5. Kommunikáció a csoportban és az együttműködés és versengés kommunikációs mintázatai
- II. A PSZICHOLÓGIA EMBERKÉPE
  6. A személyiség diszpozicionális felfogása
  7. A biológiai tényezők szerepe
  8. A pszichodinamikus emberkép
  9. Énpszichológia és a pszichoszociális megközelítés
  10. A társas környezet személyiségformáló ereje
  11. Önmegvalósítás és kognitív önszabályozás
  12. Pszichés rendellenességek
- III. ERKÖLCS ÉS PSZICHOLÓGIA
  13. Az erkölcs kialakulása az egyéni és kollektív lelki fejlődés során
  14. Erkölcs, vallás, pszichológia

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: Beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Szociálpszichológia európai szemszögből. Hewstone, Miles - Stroebe, Wolfgang Akadémiai Kiadó, 2007 (219-337 o.)

Ajánlott irodalom:

Személyiségpszichológia. C. S. Carver – M. F. Scheier, Osiris Kiadó, több kiadás (67-463 o.)

Félelem, harag, agresszió. Dr. Ranschburg Jenő, Nemzeti Tankönyvkiadó, több kiadás

A lélek betegségei. R. J. Comer, Osiris Kiadó. 2000.

Az önmagáért való ember. E. Fromm, Napvilág Kiadó. 1998.

Közöny. Albert Camus, több kiadás

Hidegvérrel. Truman Capote, több kiadás

Szociológia

A tantárgy megnevezése - (angolul): Sociology

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0109K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Ferencz Zoltán

Oktató: Dr. Ferencz Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja: A tantárgy keretében a hallgatók megismerkedhetnek a szociológia alapfogalmaival és főbb vizsgálati területeivel. A szociológia, mint tudomány, a szegénység és egyenlőtlenségek, a társadalomszerkezet és rétegződés, társadalmi mobilitás, család-, oktatás- és gazdaságszociológia alapjai, politikai élet, életmód, deviáns viselkedés és társadalmi változás témaköreit vesszük sorra kurzusunk folyamán. Az egyes témák esetén hallgatóink megismerkedhetnek a vizsgálati módszerekkel, a témához kapcsolódó elméletekkel, illetve a főbb nemzetközi és hazai tendenciákkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés: Mi a szociológia?
2. Szociológia elméletének története és módszertana
3. Társadalmi szerkezet, rétegződés,
4. Egyenlőtlenség, szegénység
5. Társadalmi mobilitás
6. Népeség, népesedés, egészségügy
7. Falu – város, lakás
8. Rokonság, házasság, család
9. Oktatás
10. Gazdaság
11. Politikai élet, állam, kormányzat
12. Nemzeti és etnikai csoportok, kisebbségek, hátrányos helyzetű csoportok
13. Kultúra. értékek, szocializáció, életmód
14. Konformitás és deviancia

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába Budapest Osiris Kiadó, 1997.

Ajánlott irodalom:

Kolosi Tamás – Tóth István György (szerk.): Társadalmi Riport 2012 Bp. TÁRKI; 2012

Újkori történelem

A tantárgy megnevezése - (angolul): Modern History

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadás, 1 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 1.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 5 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0110K (előadás) AJ NETAN0111K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs. Együttes felvétel Újkori történelem előadás és Újkori történelem szeminárium.

Tantárgyfelelős: Dr. Éger György

Oktató: Dr. Éger György

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A vesztfáliai béke utáni európai történelem áttekintése, különös tekintettel a bécsi kongresszustól az I. világháború végéig tartó időszakra. Az anyag feldolgozása elsősorban a nemzetközi kapcsolatok története szempontjából történik, kitekintéssel a magyarországi folyamatokra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félév anyagának ismertetése, téma megbeszélés, követelmények ismertetése
2. A külpolitika alapfogalmai
3. Az új világrend: a harmincéves háború és a vesztfáliai béke utáni Európa
4. A nemzetállamok kora, a raison d'état
5. A napóleoni háborúk és a bécsi kongresszus: a modern diplomácia kezdete
6. Az 1848-as forradalmak
7. A 19. század második fele, a Habsburg-monarchia dualista átalakulása, a magyar kiegyezés
8. Az I. világháború
9. A nemzetiségi kérdés, a wilsoni elvek, a népek önrendelkezése
10. A versailles-i békerendszer
11. Úton a második világháború felé
12. Félév végi konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: aktivitás az órákon, kiselőadások tartása. Részvétel szemináriumon TVSZ szerint.

Értékelés módja: kollokvium. Vizsgára az bocsátható, aki a szemináriumon gyakorlati jegyet szerez.

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Diószegi István: A hatalmi politika másfél évszázada. Bp. 1997.

Henry Kissinger: Diplomácia. Bp.1996.

Ajánlott irodalom:

Gr. Bánffy Miklós: Egy erdélyi gróf emlékiratai

Bevezetés az etikába

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0201K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Kendeffy Gábor

Oktató: Dr. Bónis Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus során a hallgatók az etikai gondolkozás legjelentősebb irányjaival, a kortárs filozófiai etika legfontosabb kérdésfeltevéseivel, az alkalmazott etika alapvető területeivel és az etikai kérdések néhány szépirodalmi megjelenésével ismerkednek meg.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Vallási megalapozottságú etika.
2. Szándéketika.
3. Következményetika.
4. Kötelességetika.
5. Az etika megalapozásának problémája.
6. Metaetikák.
7. A kortárs etika problémái.
8. A tudomány etikája.
9. Bioetika.
10. Gazdasági és üzleti etika.
11. Etika és politika.
12. Etikai kérdések az irodalomban.

Évközi tanulmányi követelmények: aktív részvétel az előadásokon

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Abaelardus, Etika /ford. Turgonyi Zoltán/ MTA Filozófiai Intézet, (Religio könyvek), Budapest 1989, 49-71.(I-III. fej.)

John Stuart Mill, A haszonelvűségről, 2. fejezet, in. J.S.M, A szabadságról; ; A haszonelvűségről, Budapest, Helikon, 1980, 238-279.

Fekete László (szerk): Kortárs etika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.

Ajánlott irodalom:

Friedrich Nietzsche, A morál genealógiájához. Veszprém, 1998.

Tények és értékek – a modern angolszász etika irodalmából (szerk. Lónyai Mária), Budapest, Gondolat, 1981.

Alasdair MacIntyre: Az erény nyomában. Osiris, 1999

Bevezetés az informatikába

A tantárgy megnevezése: Basic Informatics

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 1

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0202K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Tóth András

Oktató(k): Veress-Bágyi Ibolya

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja segítséget nyújtani a hallgatónak a tanulmányaik során felmerülő informatikai alkalmazások felhasználásában. A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják a szövegszerkesztés, dokumentumkezelés, táblázatkezelés alapismereteit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása: (

Az informatika tárgya, módszerei. A szövegszerkesztés alapfogalmai. Képek, ábrák kezelése. Körlevél készítés. Táblázatok kezelése szövegszerkesztés alatt. Excel használat. Bevezetés az internet használatába. Professzionális keresés az interneten. Jogszabályok keresése.

1. Operációs rendszerek. Bevezetés az internet használatába. MS Word alapok.
2. MS Word 2.
3. MS Word 3.
4. MS Word 4.
5. MS Word 5.
6. Jogtár használat, jogszabályok keresése.
7. Első dolgozat.
8. Excel 1.
9. Excel 2.
10. Excel 3.
11. Második dolgozat.
12. Javító dolgozat, a félév zárása.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órák látogatása kötelező. A TVSZ-ben engedélyezett hiányzás túllépése esetén „nem teljesített” bejegyzést kap a hallgató és jegyet nem szerezhet. A félév során kettő számítógépes dolgozatot kell írni. A félév végén egy javító dolgozattal lehet javítani, illetve a hiányzó dolgozatot pótolni.

Értékelés módja: gyakorlati jegy.

Az értékelés módszere: számítógéppel megoldott feladatok.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

<http://njszt.hu/ecdl/felkeszules> weboldal

Ajánlott irodalom:

Bártfai Barnabás: Office 2010. BBS-INFO Kiadó, 2011.

A mintafeladatok a <http://njszt.hu/ecdl/felkeszules> weboldalon elérhetőek. A dolgozatok feladatait a mintafeladatokból válogatjuk, vagy azokhoz hasonlókat adunk.

Egyháztörténet

A tantárgy megnevezése - (angolul): Church history

A tantárgy megnevezése - (németül): Kirchengeschichte

Oktatás nyelve: Magyar

Tanszék: Jogi, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0203K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Egyháziismeret

Tantárgyfelelős: Dr. Horváth Erzsébet

Oktató(k): Dr. Szabó László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Átfogó bemutatása a keresztyénség történetének az ősgyülekezettől napjainkig, különös tekintettel a Magyarországi Református Egyház életének főbb, meghatározó eseményeire.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az egyház létrejötte, szervezete, működése az ősgyülekezettől az előreformációig.
2. Az előreformációt és a reformációt meghatározó események és személyek. (Vald Péter, Husz János, J. Wiclif, Luther Márton, Zwingli Ulrik, Kálvin János).
3. A magyarság keresztyénné tételétől a reformációig. Az egyházszerkezet kialakulása I. István korában és fejlődése a XVI. századig.
4. A reformáció főbb eseményei – kiváltó okai, következményei – és meghatározó személyei a magyarság között. A reformáció terjedése a török megszállás idején.
5. A reformáció hatása az egyházi és a társadalmi életre a 16. századtól napjainkig. A protestáns iskolaügy fejlődése, valamint a peregrináció jelentősége. Protestantizmus és szabadság, protestantizmus és gazdaság kapcsolata.
6. Az ellenreformáció XVI. századi elindulása és kifejlődése a XVII. században. Pázmány Péter és az országgyűlések szerepe. Gyászévtized.
7. Protestáns hitvédők a 17. században: Bocskai István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Thököly Imre szabadságharcjai, azok jelentősége és eredményei.
8. A csendes ellenreformáció III. Károly és Mária Terézia idejében. A magyar protestánsok babiloni fogsága, a Regnum Marianum virágkora.
9. Egyházpolitikai fordulat II. József és II. Lipót uralkodása idején. Türelmi Rendelet és a nyomában kezdődött templomépítési hullám, egyházi élet, teológia.
10. A felvilágosodás kora, a római katolikus restauráció I. Ferenc uralkodása idején és az 1848-as forradalom szerepe az egyházi és nemzeti életre. A protestáns pártok. Egyházi élet a dualizmus korában.
11. Magyar reformátusok részvétele, küzdelmei a társadalmi, politikai életben a 20. században: Tanácsköztársaság, I. és II. világháború, újjáépítések, teológia, diakónia, ifjúsági és más szervezetek.
12. A római katolikus egyház megerősödése a 19-20. században – I. és II. Vatikáni Zsinat -, nemzetközi ökumenikus szervezetek létrejötte, tevékenysége.,

Évközi tanulmányi követelmények:

félév végi ZH megírása az egyetemes egyháztörténet témakörből, mely előkövetelménye a vizsgának vizsgaidőszakban szóbeli, írásbeli vizsga a magyar egyháztörténet témakörből

Értékelés módja: kollokvium jegy

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Valamely átfogó egyháztörténeti munka tematikus használatban:

Heussi, Karl: Az egyháztörténet kézikönyve, OSIRIS-TIE, Budapest, 2000

Szántó Konrád: A katolikus egyház története, I-III. kötet, Ecclesia, Budapest, 1987-

Török József: Egyetemes egyháztörténelem I-II. kötet, Szent István Társulat, 1999

Biblia: Apostolok cselekedetei 1-12. fejezet

Szent Benedek Regulája, Bencés Kiadó, 1995

Szent István király intelmei Imre herceghez. In: Árpád-kori legendák és intelmek, Budapest, 1983, 54-61

Assisi Szent Ferenc: A meg nem erősített regula. In: Assisi Szent Ferenc művei, Ferences források I., Szeged, 1993

Luther Márton: 95 tétel (bármelyik fordítás)

Barmeni Teológiai Nyilatkozat. In: Theológiai Szemle 1984/3. 169-175.

Ajánlott irodalom:

Hazai egyháztörténet

Bucsay Mihály: A protestantizmus története Magyarországon 1521-1945. Gondolat, Budapest, 1985

Fabiny Tibor: A Magyarországi Evangélikus Egyház rövid története. Budapest, 1997

Tóth-Kása István, Tókéczki László: Egyháztörténet 1-2. Református Pedagógia Intézet, Budapest, 1999

A kezdetektől a reformációig, szerk: Dienes-Misák, Sárospatak 2007

A reformáció, szerk: Dienes Dénes, Sárospatak, 2008

Ulrich Gabler, Huldrych Zwingli, Kálvin Kiadó, 2008

Egyetemes egyháztörténet

A holokauszt és a keresztény világ. Egyházfórum-Balassi, Pécs-Budapest, 2009

Az első és második keresztes háború korának forrásai, Középkori keresztény írók I., Szent István Társulat, 1999

Bozsóky Gerő: Keresztes hadjáratok, Agapé, 1995

Brown, Peter: Az európai kereszténység kialakulása, Atlantisz Kiadó, Budapest, 1999

Chadwick, Owen: A reformáció. Osiris Kiadó, Budapest, 1997

Duby, George: A katedrálisok kora, Corvina, 1998

Friedenthal, Richard: Luther élete és kora, Gondolat, Budapest, 1977

Gergely Jenő: A pápaság története, Kossuth Kiadó, Budapest, 1982

Harnack, Adolf von, A keresztyénség lényege, Osiris, Budapest, 2000

Huizinga, Johann: A középkor alkonya, Európa, Budapest, 1996

Jedin, Hubert: A zsinatok története, Ecclesia, Budapest, 1998

Keveházi László: „Tegyetek tanítvánnyá minden népet...” Missziótörténeti vázlat, Evangélikus Sajtóosztály, 1999

Klaniczay Gábor: Az uralkodók szentsége a középkorban. Budapest, 2000

Korányi András, Orosz Gábor – Reuss András: A norvég egyházi harc – küzdelem az ideológiával 1940-1945.

Luther Kiadó, 2007. Vanyó László: Ókeresztény írók 1. Szent István Társulat, Budapest, 1988

Vanyó László: Az ókeresztény egyház és irodalma, Szent István Társulat, Budapest, 1988

Wallmann, Johannes: A pietizmus. Budapest, 2000

Hauschild, Wolf-Dieter: Lehrbuch der Kirchen- und Dogmengeschichte, Band I., Gütersloher Verlagshaus, Gütersloh, 1996

Európai unió alapismeretek

A tantárgy megnevezése - angolul: Basics European Union

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0204K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktatók: Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy átfogó képet adjon a hallgatóknak az európai integráció történetéről. A II. világháború utáni rendezéstől a Montánunió történetén át a Római Szerződésig részletesen áttekinti az integráció kezdeti lépéseit. Ezt követően a hallgatók megismerhetik az Egységes Európai Okmány megszületéséhez vezető utat, majd a Maastrichti Szerződés létrejöttének körülményeit és szerepét az integrációs folyamat kiteljesítésében. Az Európai Unió jelenlegi működéséhez a tárgy az Amszterdami Szerződés, illetve a Nizzai szerződés bemutatásán keresztül jut el, ami után a Lisszaboni Szerződés elemzésével az Unió aktuális kérdései kerülnek ismertetésre. Külön hangsúlyt fektetünk arra, hogy a hallgatók megismerjék mindennek a történeti ívét, valamint az EU előtt álló kihívásokat. Fontosnak tartjuk az egyes kérdések szociológiai jellegű megközelítését is: milyen feltételek mellett miért éppen azon a döntések születtek a sorsfordító kérdésekben, és ezek hogyan hatnak ki az EU jelenlegi szakpolitikáira.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az integráció alapfogalmai.
- Az európai integráció születése (Páneurópa Mozgalom, Európa Tanács, Schuman-terv, Montánunió, Római Szerződés).
- Az integrációs folyamat szakaszai, bővítési folyamat.
- Az integráció mélyülése: Egységes Európai Okmány, Maastrichti Szerződés, Amszterdami Szerződés, Nizzai Szerződés, Lisszaboni Szerződés
- EU által kínált lehetőségek. A keleti bővítés
- Az integráció mélyülésének hatása a szakpolitikákra.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kengyel Ákos (Szerk.): Az európai unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010;

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG ORAC Kiadó, Budapest, 2011

Ajánlott irodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (Szerk.): Európai közjog és politika, Complex Kiadó, 2006, ISBN: 9632248899

Bóka Éva: Az európai integráció - Elméletek történelmi perspektívákban, Corvina, Budapest, 2008

Blahó András: Európai integrációs alapismeretek, Aula Kiadó, Budapest, 2007, ISBN 963 9698 04 0

Horváth Jenő: Az európai integráció története napról napra, Osiris, Budapest, 2003, ISBN: 9633895391

Gazdag Ferenc: Európai integráció és külpolitika, Osiris Kiadó, Budapest, 2005, ISBN: 963-389-784-X

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Filozófiatörténet

A tantárgy megnevezése: Philosophy

A tantárgy megnevezése: Philosophie

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Jогtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0205K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Filozófia

Tantárgyfelelős: Dr. Birher Nándor

Oktató: Dr. Gausz András, Dr. Birher Nándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a filozófiatörténet legjelentősebb műveit mutatja be Kanttól a posztmodernizmusig. Külön hangsúlyt helyez a társadalmi folyamatok megértése szempontjából fontos klasszikusnak mondható metafizikai, logikai, morális, illetve államelméleti ismeretek interpretációjára, illetve ezek elsajátítására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A filozófia kopernikuszi fordulata
2. A tiszta ész kritikájának fogalmi szerkezete
3. Érzetek, fogalmak, ideák
4. A kanti etika alappillérei
5. A „legfőbb jó” posztulátuma
6. A német idealizmus születése
7. Az ifjú Hegel törekvései
8. A szellem fenomenológiájának szerkezete
9. A tudat és az öntudat
10. A jog, a moralitás, és a vallás helye a hegeli „szellem”-ben
11. Nietzsche és az örök visszatérés
12. Heidegger fundamentálonológija
13. Wittgenstein és a bécsi kör
14. A posztmodernizmus

Évközi tanulmányi követelmények: ZH

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzushoz kötelezően választható klasszikus irodalom tartozik. A hallgatók az alábbi irodalomból válogathatnak két művet:

Kant: Az örök béke. Európa K. Bp.

Hegel: A jogfilozófia alapvonalai Akadémiai K. Bp.

Schopenhauer: A világ mint akarat és képzet Gondolat K. Bp.

Nietzsche: Túl jön és rosszon. Ikon. K. Bp.

Wittgenstein: A bizonyosságról. Helikon K. Bp.

Ajánlott irodalom: Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007

Jelenkori egyetemes történelem

A tantárgy megnevezése - (angolul): Contemporary History

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0206K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Újkori történelem

Tantárgyfelelős: Dr. Éger György

Oktató: Dr. Éger György

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A második világháború utáni történelem főbb jellemzői és súlypontjai, különös tekintettel a nemzetközi kapcsolatok történetére. A kurzus külön hangsúlyt fektet a hidegháború utáni időszakra, illetve napjaink jellemzőinek ismertetésére a nemzetközi életben, az ún. posztmodern diplomáciára.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félév anyagának ismertetése, téma megbeszélés, követelmények ismertetése
2. A második világháború utáni nemzetközi helyzet főbb vonásai, a hidegháború kialakulása
3. Az enyhülés politikája és a hidegháború vége
4. A közép-európai térség átlakulása 1989 után
5. Az európai integráció története
6. Az EU intézményei
7. A multilaterális diplomácia főbb aktorai (ENSZ és szakosított szervezetei)
8. A multilaterális diplomácia egyéb tényezői (NATO, EBESZ)
9. A nem állami diplomácia tényezői: NGO-k, népi diplomácia, a posztmodern diplomácia
10. Új típusú konfliktusok a nemzetközi életben: terrorizmus, cyber fenyegetés
11. Globális kihívások: Környezetszennyezés, klímaváltozás
12. Félév végi konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: részvétel és aktivitás az órákon, kiselőadások tartása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Henry Kissinger: Diplomácia. Bp. 1996

Horváth Jenő: Az európai integráció története 1945-2002. Osiris Bp. 2003.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. HVG, Bp. 2007.

Nyusztay László: A diplomácia néhány vonása az új világrendben – www.epa.oszk.hu

Dr. Nagy Péter: Virtuális diplomácia – mítosz vagy valóság – www.inco.hu

Éger György: A kisebbségi kérdés Közép-Európában 1990 után. Külügyi Szemle, 2004/1-2.

Ajánlott irodalom:

Éger György-Kiss J.László (szerk): Stratégia és kultúra. TLA, Bp. 2004.

Jelenkori magyar történelem

A tantárgy megnevezése - angolul: Contemporary Hungarian History

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/félév

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0207K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Újkori történelem

Tantárgyfelelős: Dr. Éger György

Oktató: Dr. Éger György

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A második világháború utáni magyar történelem főbb jellemzői és súlypontjai, különös tekintettel a nemzetközi kapcsolatok történetére. A kurzus külön hangsúlyt fektet a rendszerváltás folyamatának elemzésére és az azt követő időszakra, valamint a határon túli magyar nemzeti közösségek helyzetének elemzésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félév anyagának ismertetése, téma megbeszélés, követelmények ismertetése
2. Az átmenet évei 1945-1948
3. Az 1956-os forradalom és utóélete
4. Az átalakulás előzményei, a nyolcvanas évek
5. A rendszerváltás folyamata
6. Az 1990. utáni évek
7. Határon túli magyar nemzeti közösségek - Erdély
8. Határon túli magyar nemzeti közösségek - Felvidék
9. Határon túli magyar nemzeti közösségek - Délvidék, Kárpátalja, Várvidék
10. Magyar szórványok a nagyvilágban I. - Európa
11. Magyar szórványok a nagyvilágban II. - Európán kívül
12. Félév végi konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: aktivitás az órákon, kiselőadások tartása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században (Osiris, 1999)

Bárdi Nándor-Éger György (szerk.): Útkeresés és integráció. Határon túli magyar érdekvédelmi szervezetek dokumentumai 1989-2000. Bp. TLA, 2000.

Gyurgyik László: Asszimilációs folyamatok a szlovákiai magyarság körében. Kalligram 2006.

Vincze Gábor: A romániai magyar kisebbség történeti kronológiája 1944-1989.

Gazda József: A harmadik ág. Magyarok a szétszórattatásban. Hét krajcár, Bp. 2011.

Ajánlott irodalom:

Márai Sándor: Polgár vallomásai. Helikon, Bp. 1990.

Márai Sándor: Hallgatni akartam. Helikon, Bp. 2013.

Közgazdaságtan II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0208K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közgazdaságtan I.

Tantárgyfelelős: Dr. Ludányi Arnold

Oktató: Balogh Ilona Ida

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a modern közgazdaságtan, azon belül elsősorban a makroökonómia alapfogalmaival és elemzési eszközeivel. Ezáltal a hallgatók betekintést nyernek a nemzetgazdasági folyamatok reál- és pénzügyi területeire. Megvizsgáljuk, mitől függ a kibocsátás, a növekedés, az infláció és a munkanélküliség, hogyan állnak ezek egymással kapcsolatban, és milyen eszközökkel valósíthatja meg az állam a gazdaságpolitikai céljait. A tantárgy által nyújtott ismereteket és készségeket a hallgatók később alkalmazni tudják az egyes gyakorlati problémák elemzésére, illetve a közgazdaságtan eredményeit felhasználó alkalmazott tantárgyak elsajátítására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A makroökonómia tudománya. A gazdasági körforgás. A gazdaság jövedelmei és kiadásai. Bruttó hazai termék fogalma, mérése, összetevői. (Mankiw 349-369. o.)
2. Fogyasztói árindex. Árak összehasonlítása különböző időszakokban. (Mankiw 373-388. o.)
3. Gazdasági növekedés. Termelékenység fogalma és mérése. Termelési függvény. (Mankiw 395-420. o.)
4. Megtakarítás és beruházás. Hitelpiac. (Mankiw 423-443. o.)
5. Pénzügyi döntések alapjai. (Mankiw 446-461. o.)
6. A munkanélküliség. (Mankiw 465-489. o.)
7. Pénz és infláció. (Mankiw 495-542. o.)
8. A gazdaság rövid távú változásai. Aggregált keresleti görbe és aggregált kínálati görbe. (Mankiw 547-581. o.)
9. A monetáris politika hatásai. (Mankiw 585-595. o.)
10. A fiskális politika hatásai (Mankiw 596-607. o.)
11. Magyarország általános gazdasági mutatóinak értelmezése. (Magyar statisztikai évkönyv 2011, 4. fejezet)
12. Összefoglalás

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Mankiw, Gregory N.: A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest, 2011. VI., VII., VIII., IX. fejezetek
Magyar statisztikai évkönyv 2011. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 2012. Elérhető online:
http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/evkonyv/evkonyv_2011.pdf

Ajánlott irodalom:

Samuelson-Nordhaus: Közgazdaságtan Budapest KJK 1999. ISBN: 9789630582995

Statisztika I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Statistics I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadás, 2 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 2.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0209K (előadás) AJ NETAN0210K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs. Együttes felvétel Statisztika I. előadás és Statisztika I. szeminárium.

Tantárgyfelelős: Dr. Kincses Áron

Oktató: Dr. Böcskei Elvira

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a legfontosabb leíró statisztikai módszerek megismertetése a hallgatókkal. A hallgatók elsajátítják a kvantitatív módszerekkel végzett elemzési lehetőségeit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A statisztika szerepe a valóság leképezésében. Bevezető fogalmak.
- Az országos statisztikai szolgálat működése és kiadványai.
- A statisztika legfontosabb fogalmainak ismertetése. A statisztikai adat jellemzői, mérhetősége.
- A statisztikai csoportosítás és összehasonlítás lényege. Viszonyszámok és átlagok bemutatása.
- A mennyiségi ismerv szerinti elemzés teljes körű bemutatása. A mennyiségi sorok típusai, ábrázolásuk, helyzetmutatók (módusz, medián, átlag, kvantilisek), a szóródás mutatói, az aszimmetria kétféle mérőszáma. A koncentráció fogalma és statisztikai mérése.
- Az időbeli ismerv szerinti elemzés egyszerűbb eszközökkel. (Bázis- és láncviszonyszámok használata, elemzés átlagokkal, a fejlődés átlagos mértékének és ütemének vizsgálata.)
- Az egyszerű-, a csoportosító és a kombinációs táblák megismerése. A táblák elemzése. Külön hangsúlyozva az intenzitási- és a dinamikus viszonyszámok összefüggését, a rész- és összetett viszonyszámok bemutatását, valamint a szerkezet - és a dinamikai változások vizsgálatát.
- A sztochasztikus kapcsolatok fogalmának bevezetése. Az asszociáció fogalma és szorosságának mérése. A Yule, a Csuprov- és a Cramer-féle együtthatók.
- Érték-, ár- és volumenindexek. Az indexek formulái: aggregát forma, súlyozott számtani- és harmonikus átlagforma. Az indexek súlyozása. Összefüggések.
- A területi volumen- és árindex. Gyakorlati alkalmazások. Termelői árak statisztikája.
- A fogyasztói árindex. Az árindexek alkalmazásai.

Értékelés módja: óralátogatás TVSZ szerint. Szemináriumi feladatok teljesítése. A szemináriumi zárthelyi dolgozatok eredménye alapján a hallgatók gyakorlati jegyet kapnak, ami beszámít a kollektívum jegybe.

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika I, Aula Kiadó, 2008 ISBN: 9789639698239

Hunyadi László – Vita László: Statisztika II, Aula Kiadó, 2008 ISBN: 9789639698246

Ajánlott irodalom:

Balogh Márta: Statisztikai ismeretek, Perfekt Kiadó, Budapest, 2004 ISBN: 9789633943335

Magyar Statisztikai Évkönyv aktuális kötete.

Magyar Statisztikai Zsebkönyv aktuális kötete.

Diplomáciatörténet

A tantárgy megnevezése: History of Diplomacy

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0301K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Jelenkori egyetemes történelem

Tantárgyfelelős: Dr. Pákozdi Csaba

Oktató: Dr. Éger György

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy bemutatja XX. század diplomácia történetét az I. világháború előestéjétől az ezredfordulóig. Az államközi politikai viszonyok elmúlt egy évszázadban átalakuló rendszerének, korszakainak és jellemzőinek megismertetésén keresztül a jelenlegi nemzetközi kapcsolatokat meghatározó előzmények kerülnek elemző áttekintésre. Ennek során a két világháború okozta alapvető átrendeződések után a Hidegháború szakaszai, általános ismérvei, valamint négy évtizede alatti globális és regionális politikai viszonyok rendszerezett összefoglalása következik. A kurzus a hidegháborús korszak befejeződésének és közvetlen következményeinek bemutatásával zárul.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Nagyhatalmi szövetségek és nemzetközi egyensúly az I. világháborút megelőzően
2. Az európai politikai felbomlása és átalakulása az I. világháborút követően
3. A Népszövetség, mint egy kollektív biztonsági rendszer kialakításának kísérlete
4. Nemzetközi kapcsolatok és háborús szövetségek a két világháború között
5. A Hidegháború okai, kialakulásának és megszilárdulása: a klasszikus szakasz 1948-1962
6. Együttélés és enyhülés 1963-1979
7. Újabb lehűlés, konfrontáció és végjáték 1979-1989
8. A dekolonizáció folyamata, az államok közösségének kibővülése, valamint a „harmadik világ” és az „el nem kötelezettek” megjelenése
9. Közép- és Kelet-Európa diplomácia történetének és változásainak legfontosabb jellemzői 1945-1991 között
10. Nyugat-Európa diplomácia történetének és változásainak legfontosabb vonásai 1945-1991 között
11. A Közel-Kelet diplomácia történetének és változásainak legfontosabb jellemzői 1945-1991 között
12. A Távol-Kelet és Dél-Ázsia diplomácia történetének és változásainak legfontosabb vonásai 1945-1991 között
13. Afrika és Latin-Amerika diplomácia történetének és változásainak legfontosabb ismérvei 1945-1991 között
14. A Hidegháború nemzetközi rendjének sajátosságai és összefoglaló jellemzői
15. A Hidegháború vége és közvetlen következményei: a szovjet birodalom és Jugoszlávia felbomlása, új helyi konfliktusok Európa peremvidékein 1991-1995

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Henry Kissinger: Diplomácia, Panem-Grafo, Budapest, 1998, 960 oldal ISBN 9635451997

Ajánlott irodalom:

Horváth Jenő (szerk.): Világpolitikai lexikon (1945-2005). Osiris, Budapest, 2005. 700 oldal

Diószegi István: A hatalmi politika másfél évszázada. MTA Történettudományi Intézete, 1997.

Fischer Ferenc: A megosztott világ: a Kelet-Nyugat, 1941-1991, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

Paul Kennedy: A nagyhatalmak tündöklése és bukása. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992. ISBN 9630560763

Európai Unió joga I.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Law of European Union I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadás, 2 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0302K (előadás) AJ NETAN0303K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai uniós alapismeretek. Együttes felvétel Európai unió joga I. előadás és Európai unió joga I. szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy első felében az EU jog- és intézményrendszerét vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az európai integráció II. világháború utáni története: a II. Világháború lezárása, Robert Schuman és Jean Monnet, Montánunió, Római Szerződés (Euratom, EGK)

2. Evolúció: főbb szerződésmódosítások (Egyesülési Szerződés, EEO, Maastrichti Szerződés, Amszterdami Szerződés, Nizzai Szerződés, Lisszaboni Szerződés), bővítések

3. Az új tagállamok csatlakozásai: a folyamat, a Csatlakozási Szerződés szerkezete, főbb rendelkezések (pl. földmoratórium)

4. Aktuális intézményrendszer (1): Tanács, Európai Tanács (összetétel, hatáskör, jogi funkció, politikai szerep), Bizottság (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)

5. Aktuális intézményrendszer (2): Parlament (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep), Európai Központi Bank (összetétel, gazdaságpolitikai funkció, hatáskör), Egyéb szervek (Számvevőszék, bizottságok), „egyszemélyes intézmények”

6. Aktuális intézményrendszer (3): Európai Unió Bírósága (összetétel, hatáskör, funkciók, működés)

7. Az intézményrendszer pro futuro: aktuális problémák (pl. monetáris unió v. fiskális pluralizmus; kétszempélyű Európa stb.), az intézményrendszer aktuális működési mechanizmusa (pl. magyar elnökség), fejlődési lehetőségek v. kényszerek (föderáció, euroszkepticizmus stb.)

8. Jogforrástan: jogforrás: (amiből az érvényes jog megismerhető, ami jogosít vagy kötelez; ami jogi döntés alapját képezheti), a közösségi jog mint nemzetközi jog, - mint szupranacionális jog, - mint tagállami jog, jogforrások tipizálása (pl. alaki-anyagi, elsődleges-másodlagos, írott-íratlan stb.), Hivatalos Lap, a szerződések (felek, funkció, szerkezet, hatály, példa!), rendelet (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), irányelv (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), egyedi aktus: határozat (kibocsátó, funkció, hatály), egyedi aktus: ítélet, végzés (kibocsátó, funkció, hatály), nem kötelező jogforrások (ajánlás, vélemény), nem írott jogforrások, emberi jogok, a bírósági esetjog

11. Jogharmonizáció: fogalmi keretek, elmélet és gyakorlat

12. Az európai jog érvényesülése I: módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog

13. Az európai jog érvényesülése II: az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog

14. Kapcsolat a nemzeti bíróságok és az EU Bíróság között: előzetes döntéshozatali eljárás (lehetősége, kötelezettsége), magyar szabályozás és joggyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

Az Európai Unióról szóló szerződés

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)

Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 31-40. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 40-57. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-67. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 67-73. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 73-89. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 89-99. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 99-104. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 104-122. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 122-136. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 136-141. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 141-144. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 144-160. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-176. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 182-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 187-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 201-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 210-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 219-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 224-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 236-241. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 241-255. o.)

(A fejezet címek után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

Kommunikációelmélet I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalom- és Kommunikációtudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0304K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Spannraft Marcellina

Oktató: Dr. Váradi Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a hallgatók megismertetése a kommunikációelméleti alapfogalmakkal, a közvetlen emberi kommunikáció jelenségvilágával, csatornáival, dinamikai elveivel.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A közvetlen emberi kommunikáció fogalomköre és jelenségei
2. A kommunikáció általános elméleti modellje – a kétszemélyes szituáció szempontjából
3. A közvetlen emberi kommunikáció csatornái I. A non-verbális csatornák I.: mimika, tekintet
4. A közvetlen emberi kommunikáció csatornái I. A non-verbális csatornák II.: vokalizáció
5. A közvetlen emberi kommunikáció csatornái I. A non-verbális csatornák III.: gesztusok, érintés, testtartás
6. A közvetlen emberi kommunikáció csatornái I. A non-verbális csatornák IV.: proxemika, kinezika
7. A közvetlen emberi kommunikáció csatornái II. A kulturális szignálok kommunikatív jelentősége
8. A közvetlen emberi kommunikáció csatornái III. A verbális csatorna
9. A kommunikáció dinamikai alapelvei
10. A metakommunikáció jelensége és szerepe
11. „Stratégia” és „taktika” a közvetlen kommunikációban – a tudatosság problémája
12. A közvetlen emberi kommunikáció megnyilvánulásai a rádióban és a televízióban
13. A közvetlen emberi kommunikáció megnyilvánulásai a pedagógiai szituációban.
14. A segítő kapcsolat és a pszichoterápiás kommunikáció sajátosságai

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei Budapest, Animula, 1994.

Knapp, M. L.: A nem verbális kommunikáció. In: Horányi Ö. (szerk.): Kommunikáció I. Budapest, General Press. É.n. 48-63.

Frank, L. K.: Taktilis kommunikáció. In: Horányi Ö. (szerk.): Kommunikáció I. Budapest, General Press. É.n. 64-73.

Schefflen: A. E.: A testtartás mint kommunikáció. In: Horányi Ö. (szerk.): Kommunikáció I. Budapest, General Press. É.n. 74-91.

Ajánlott irodalom:

Horányi Özséb (szerk.): Kommunikáció I-II. Bp., General Press, e.n.

Rosengren, K.E.: Kommunikáció. Bp., Typotex, 2004

Terestyéni Tamás: Kommunikációelmélet. Bp., Typotex, 2006

Kulturális tanulmányok I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalom- és Kommunikációtudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0305K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Lázár Imre

Oktató: Dr. Váradi Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy a kulturális elméletek széles körét integráló interdiszplináris tudomány, mely a kultúra antropológiai, szociológiai, pszichológiai, nyelvészeti, filozófia és politikai értelmezését magába foglalja, és módszerei között helyet ad a textuális elemzéstől, a pszichoanalízisen keresztül a klasszikus etnográfiai módszerekig a kvalitatív és kvantitatív társadalomtudományok vizsgálati metódusainak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tárgy segít a hallgatók reflexív és kritikai kultúráképenek kialakításában, és a kapcsolódó kutatási módszerek megismerésében különös tekintettel a szervezeti kultúrára.

A tantárgy tematikája:

1. Jel, jelentés és kultúra A szemiotika helye a kulturális tanulmányokban.
2. Szociális reprezentációk és a kultúrák
3. A diskurzus fogalma és a diskurzus elemzés
4. A birminghami iskola és a kulturális tanulmányok. Raymond William és R.Hoggart
5. A történelmi emlékezet- a múlt mint kulturális konstrukció
6. Althusser és Gramsci. A hegemonia elmélete
7. Bourdieu és Foucault
8. A harmadik világ és a kulturális tanulmányok: Nandy, Said, Appadurai és Spivak
9. Orientalizmus és a posztkoloniális diskurzus: Homi Bhabha és Sara Suleri
10. Technokultúra
11. A feminista kultúra diskurzusai: Haraway, Kristeva
12. Globalizáció és multikulturalizmus
13. A média kódjai: a média mint negyedik hatalmi ág
14. Kisebbségek, diaspora, emigráció és immigráció
15. A kulturális tanulmányok magyar előképei és a kortárs magyar kulturális elméletek

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Wessely Anna (szerk.): A kultúra szociológiai tanulmányozása Budapest, Osiris – Láthatatlan Kollégium, 1998.
Stokes, Jane C. A média- és kultúrakutatás gyakorlata Budapest : Gondolat ISBN:978-963-693-122-3

Ajánlott irodalom:

Varga Károly: értékek fénykörében Budapest, Akadémiai Kiadó, 2003.

Sardar, Van Loon: Introducing Cultural Studies, Icon Books, 1997.

Nemzetközi gazdaságtan I.

A tantárgy megnevezése: International Economics I

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0306K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Közgazdaságtan II.

Tantárgyfelelős: Dr. Tolnai Ágnes

Oktató: Dr. Tolnai Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A legfontosabb mai külgazdasági viták, valamint a nemzetgazdaságok működését meghatározó nemzetközi feltételek gyakorlati értelmezésének bemutatása. A legfontosabb fogalmak (árfolyam-mechanizmusok, paritások, cserearányok stb.) értelmezése, jelentőségük és hatásaik bemutatása, valamint a világméretű tényezőáramlások okainak, rendszerének és következményeik értelmezése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. **Globalizáció:** A globalizáció és a világgazdaság fogalma, a nemzetközi munkamegosztás új formái, centrum és periféria, globális gazdasági problémák.
2. **Globalizáció és regionalizáció:** A nemzeti, regionális és globális szabályozás kérdései, gazdasági régiók, regionális gazdasági tömörülések.
3. **Az Európai Unió mint regionális gazdasági integráció:** Az egységes piac kialakulásának folyamata. A gazdasági unió létrejöttének feltételei. A gazdasági unió működése a gyakorlatban.
4. **Nemzetközi kereskedelem 1.:** Kereskedelempolitikai eszközök – vám jellegű intézkedések. a vám jellegű intézkedések hatásai, előnyei és hátrányai az exportőr és az importőr tekintetében.
5. **Nemzetközi kereskedelem 2.:** Kereskedelempolitikai eszközök – nem vám jellegű intézkedések. a vám jellegű intézkedések hatásai, előnyei és hátrányai az exportőr és az importőr tekintetében.
6. **Az Európai Unió külkereskedelmi kapcsolatai:** Az EU külkereskedelmi kapcsolatrendszerének bemutatása különös tekintettel az EGT, ACP-országok, Oroszország, Kína esetére.
7. **Nemzetközi tényezőáramlás 1.:** Nemzetközi munkaerő áramlás. Migráció típusai, irányai, gazdasági hatásai.
8. **Nemzetközi tényezőáramlás 2.:** Nemzetközi tőkeáramlás. A tőkeáramlás főbb irányai. Működőtőke-beruházások formái. Működőtőke-beruházások indítékai. Működőtőke-beruházások hatásai a befogadó és a tőkeexportőr országra nézve.
9. **Nemzetközi pénzügyek 1.:** Árfolyam, árfolyam változására ható tényezők.
10. **Nemzetközi pénzügyek 2.:** Árfolyamrendszerek típusai. Történelmi árfolyamrendszerek Az árfolyampolitika alapösszefüggései és hatásmechanizmusa.
11. **Az euró:** A monetáris unió kialakulásához vezető út. A maastrichti konvergencia kritériumok szerepe.
12. Zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tolnai Ágnes: Nemzetközi gazdaságtan. Grotius, Budapest, 2010. 239 oldal (kivéve: 3. fejezet)
(a könyv online elérhető: <http://www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=LEGLKC>)

Ajánlott irodalom:

Krugman, Paul R. – Obstfeld, Maurice: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem, Budapest, 2003. 870 oldal

Nemzetközi jog I.

A tantárgy megnevezése - angolul: International law I.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 3 óra/hét előadás, 1 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 7.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0307K (előadás) AJ NETAN0308K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: Bevezetés az állam- és jogtudományokba. Együttes felvétel Nemzetközi jog I. előadás és Nemzetközi jog I. szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Bruhács János

Oktatók: Dr. Törő Csaba, Prof. Dr. Bruhács János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a nemzetközi jog alapfogalmaival, intézményeivel, működési mechanizmusával: nemzetközi jogalkotás és jogalkalmazás a nemzetközi együttműködés legfontosabb területének nemzetközi jogi rezsimje, a nemzetközi szervezetek, különösen az ENSZ.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya, jogai és kötelezettségeik
3. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
4. Államelismerés és kormányelismerés
5. Az államok által létrehozott további nemzetközi jogalanyok: kormányközi szervezetek
6. A nemzetközi jog strukturális elvei: az államok szuverén egyenlősége és a beavatkozás tilalma
7. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szerződések, nemzetközi szokásjog, bírói ítéletek, nemzetközi jogelvek
8. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszer viszonya
9. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
10. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
11. Államutódlás
12. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés és következményei, a felelősség tartalma és érvényesítése
13. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
14. Nemzetközi viták békés rendezése: diplomáciai eljárások, eszközök és fórumok
15. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó és választott bíróságok

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás TVSZ szerint, házidolgozat készítése.

Értékelés módja: kollokvium. Vizsgára az bocsátható, aki teljesíti a szemináriumi beszámolót (elfogadott házi dolgozat).

Az értékelés módszere: írásbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog I. kötet, Dialóg – Campus kiadó, 2008

Kovács Péter: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2011

Ajánlott irodalom:

Nagy Károly: Nemzetközi jog, Püski Kiadó, 1998.

Malcolm Shaw: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2001

Nagy Boldizsár - Jeney Petra: Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya
3. Az államok alapvető jogai és kötelezettségei
4. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
5. Államelismerés és kormányelismerés
6. Államutódlás
7. Kormányközi szervezetek létrejötte, céljai, feladatai, jogalanyiságuk
8. Az államok szuverén egyenlősége
9. Az államok belügyeibe történő beavatkozás tilalma
10. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szokásjog
11. A nemzetközi jog forrásai: bírói ítéletek és nemzetközi jogelvek szerepe a nemzetközi jog rendszerében
12. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszerek viszonya
13. A magyar jogrendszer és a nemzetközi jog kapcsolata
14. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
15. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
16. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés fogalma, okai és a felelősséget kizáró lehetséges körülmények
17. A nemzetközi felelősség tartalma, következményei és érvényesítésük
18. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
19. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: államközi tárgyalások, jószolgálat és közvetítés
20. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: békéltetés és kivizsgálás
21. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó bíróságok, a Nemzetközi Bíróság eljárása és joghatósága
22. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: választott bíróságok

Nemzetközi politikai viszonyok rendszere

A tantárgy megnevezése - angolul: International Political Relations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 3.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0309K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Bába Iván

Oktató: Dr. Bába Iván

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a nemzetközi politikai viszonyokat magyarázó elméletekbe és megismerjék a nemzetközi rendszer változását, az ahhoz kapcsolódó kérdéseket. A kurzus teljesítését követően a hallgatók képesek lesznek nemzetközi viszonyrendszerek áttekintésére, a XXI. század nemzetközi politikai viszonyrendszerének értelmezésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A nemzetközi kapcsolatok elméletének, mint diszciplínának a kialakulása
- A veszfáliei rendszer kialakulása, jellemzői
- Az államrezon fogalma, szerepe a nemzetközi politikai kapcsolatok rendszerében
- Nemzetközi politikaelméleti irányzatok (realizmus, neorealizmus, liberális iskola, idealizmus)
- A hidegháborús korszakot magyarázó elméletek
- A hidegháború végének értelmezése, a XXI. század nemzetközi rendszerét magyarázó elméleti megközelítések
- Állam és nemzet a globalizáció világában
- Nemzetközi konfliktusok és válságkezelés, külpolitikai döntéshozatal összefüggései

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Karen A. Mingst: A nemzetközi kapcsolatok alapjai, Napvilág Kiadó Kft, 2011

Kiss J. László: Változó utak a külpolitika elméletében és elemzésében, Osiris Kiadó, 2009

Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe. HVG-ORAC, Budapest, 2007, 240 oldal

Ajánlott irodalom:

Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása. Európa, Budapest, 2008. 646 oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Statisztika II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Statistics II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadása, 1 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 3

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0310K (előadás) AJ NETAN0311K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: Statisztika I. Együtets felvétel Statisztika II. előadás és Statisztika II. szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Kincses Áron

Oktató(k): Dr. Böcskei Elvira

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a legfontosabb matematikai statisztikai eljárások megismertetése a hallgatókkal, az eredmények értékelésének, elemzésének elsajátítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A következtető statisztika lényegének ismertetése, a különböző mintavételi módok és mintajellemzők tulajdonságainak bemutatása.
2. A becslés alapfogalmai. A becslőfüggvényekkel szemben támasztott követelmények és ezek teljesülése. A várható érték, a sokasági értékösszeg, a sokasági arány becslése független mintából és egyszerű véletlen mintából. A rétegzett mintából történő becslés előnyei.
3. A hipotézisvizsgálat alapfogalmai. Az első- és másodfajú hiba, egymintás és kétmintás statisztikai próbák.
4. Kétváltozós korreláció- és regressziószámítás.
5. A korreláció vizsgálatával kapcsolatos mérőszámok. A kovariancia, a lineáris korrelációs együttható és a rangkorrelációs együttható.
6. A lineáris regressziófüggvény paramétereinek kiszámítási módjai és az eredmények értelmezése.
7. A rugalmassági együttható.
8. A reziduális változó vizsgálata.
9. Az idősorok összetevőinek vizsgálata. Az összetevők kapcsolódási módja. Trendsámítás.
10. Lineáris-, exponenciális- és parabolikus trend.
11. A függvény eredményeinek értelmezése. Szezonhatás kimutatása: szezonális eltérések, szezonindexek.
12. Előrejelzés, becslés.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás TVSZ szerint. Szemináriumi feladatok teljesítése. A szemináriumi zárthelyi dolgozatok eredménye alapján a hallgatók gyakorlati jegyet kapnak, ami beszámít a kollokviumi jegybe.

Értékelés módja: A tárgy írásbeli kollokviummal zárul. A kollokviumi érdemjegy megállapítása az alábbi teljesítmények alapján történik: 00 - 60% - elégtelen (1), 61 - 70% - elégséges (2), 71 - 80% - közepes (3), 81 - 90% - jó (4), 91 - 100% - jeles (5).

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Hunyadi László – Vita László: Statisztika I, Aula Kiadó, 2008 ISBN: 9789639698239

Hunyadi László – Vita László: Statisztika II, Aula Kiadó, 2008 ISBN: 9789639698246

Órai feladatok, segédletek.

Ajánlott irodalom:

Balogh Márta: Statisztikai ismeretek, Perfekt Kiadó, Budapest, 2004 ISBN: 9789633943335

Magyar Statisztikai Évkönyv aktuális kötete.

Magyar Statisztikai Zsebkönyv aktuális kötete.

Az Európai Unió intézményei és döntéshozatala

A tantárgy megnevezése - angolul: Institutions and Decision Making of the European Union

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0401K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai uniós alapismeretek

Tantárgyfelelős: Dr. Ódor Bálint

Oktató: Dr. Törő Csaba, Dr. Ódor Bálint

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E tárgy keretében az EU intézményrendszerét vizsgáljuk meg. A hallgatók betekintést nyernek az intézményrendszer működésébe, a döntéshozatali eljárásokba azok formális és informális oldalát is megismerve. A kurzus teljesítésével a hallgatók képesek az uniós intézményrendszerrel kapcsolatos információk feldolgozására és alkalmazására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Tanács, Európai Tanács (összetétel, hatáskör, jogi funkció, politikai szerep)
- Bizottság (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)
- Parlament (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)
- Európai Központi Bank (összetétel, gazdaságpolitikai funkció, hatáskör)
- Egyéb szervek (Számvevőszék, bizottságok)
- „egyszemélyes intézmények”
- Európai Unió Bírósága (összetétel, hatáskör, funkciók, működés)
- Az intézményrendszer pro futuro
  - aktuális problémák (pl. monetáris unió v. fiskális pluralizmus; kétsebességű Európa)
  - az intézményrendszer aktuális működési mechanizmusa (pl. magyar elnökség)
  - fejlődési lehetőségek v. kényszerek (föderáció, euroszepticismus stb.)
- döntéshozatali eljárások (együttdöntési eljárás, hozzájárulás, konzultáció, költségvetés)

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG- Orac, Budapest, 2011, ISBN: 9789632581293

Horváth Zoltán – Ódor Bálint: Az Európai Unió szerződéses reformja: Az Unió Lisszabon után. HVG-ORAC, Budapest, 2010, ISBN: 978 963 581057

Kende Tamás – Szűcs Tamás (Szerk.): Európai közjog és politika, Complex Kiadó, 2006, ISBN: 9632248899

Ajánlott irodalom:

Kecskés László: EU-jog és jogharmonizáció. HVG-ORAC, Budapest, 2009. 1042 oldal ISBN 978 963 258 046 3

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Az Európai Unió szakpolitikái

A tantárgy megnevezése - angolul: Policies of the European Union

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0402K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai uniós alapismeretek

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktató: Dr. Pulay Gyula

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy az Európai uniós alapismeretekre építve a hallgató megismerje az Európai Unió legfontosabb szakpolitikai kérdéseit. Ennek keretében az Unió közös céljai és az egyes szakpolitikák kerülnek tárgyalásra a félév során.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az EU szakpolitikáinak jogi alapjai. A Lisszaboni Szerződés által hozott alapvető változások. Uniós és közös politikák. Kialakításuk folyamata, végrehajtásuk és ellenőrzésük eszközei.
2. Az Európa 2020 Stratégia. A gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolása.
3. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió. Szociálpolitika.
4. Környezetvédelmi politika.
5. Közös agrárpolitika.
6. Energiapolitika, Közös közlekedéspolitika, transzeurópai hálózatok.
7. Oktatási és képzési politika, ifjúságpolitika.
8. Iparpolitika. Kutatási és technológiafejlesztési politika.
9. Monetárispolitika.
10. Kereskedelempolitika, Versenypolitika.
11. Népegészségügyi politika, Fogyasztóvédelmi politika.
12. Évzáró dolgozat.

Évközi tanulmányi követelmények: az órákon való részvétel

Értékelés módja: beszámoló. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az értékelés módszere: írásbeli. **Megfelelt (3) minősítés feltétele:** Részvétel a szemináriumokon. Egy kiselőadás megtartása párbeszéd formában. Az évközi beszámoló teszt megírása legalább 60 százalékos eredménnyel. 40 pont megszerzése (60 százalékos teszt + 10 pont a kiselőadásért és az órai munkáért). **Jól megfelelt (5) minősítés feltétele:** 60 pont megszerzése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az Európai Unió közös politikái (Szerkesztette: Kengyel Ákos) Akadémiai Kiadó 2010.

Ajánlott irodalom:

Az Európai Unió közös politikái (Szerkesztette: Kengyel Ákos) Akadémiai Kiadó 2010.

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. (8. átdolgozott kiadás) HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest. 2011.

Bevezetés az Európai Unió politikáiba Complex Kiadó Budapest. 2009.

Mezei Károly: Király Miklós és Pulay Gyula beszélgetése Robert Schumanról Vigília 2013. 2. szám www.vigilia.hu

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: nincs

Európai Unió joga II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Law of European Union II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európa Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadás, 2 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0403K (előadás) AJ NETAN0404K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai Unió joga I. Együttes felvétel Európai Unió joga II. előadás és Európai Unió joga II. szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Osztovits András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy második felében a belső piac jogát, a gazdasági alapszabadságokat vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1. Az európai jog érvényesülése:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog, az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
- 2. Az európai jog kikényszerítése:** eljárások a tagállammal szemben, pl. Magyarország v. Szlovákia, a tagállam kártérítési felelőssége (az esetjog mentén, konkrét jogesetek feldolgozásával)
- 3. Az uniós polgárság:** az uniós polgárt megillető jogosultságok, e jogosultságok gyakorlása
- 4. Bevezetés a belső piac jogába:** a közös piac, illetve a belső piac fogalma, kialakulása
- 5. Az árak szabad mozgása:** az európai üzleti jog funkcionális meghatározása, jelentősége a jogi oktatásban, az árak szabad mozgása (a szabályozás és funkciója), az Európai Unió Bírósága vonatkozó joggyakorlatának ismertetése
- 6. A személyek szabad mozgása:** természetes személyek, munkavállalók (a szabályozás és funkciója, jogesetek), társaságok (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- 7. Szolgáltatások:** szolgáltatások szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- 8. Tőke:** a tőke szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- 9. Európai társasági jog:** a társasági jogharmonizáció funkciója, fontosabb irányelvek
- 10. Európai polgári jog:** szellemi alkotások joga (uniós védjegy és eredet megjelölés, európai szabadalom és minták, szerzői jog, szerződési jog)
- 11. Európai versenyjog:** EUMSZ és másodlagos jogforrások (a szabályozás és funkciója), az európai és a magyar versenyjog viszonya, európai processzuális versenyjog, kartellek, koncentrációk (szabályozás és esetjog), állami támogatások
- 12. Európai adójog:** EUMSZ adójogi rendelkezései, hatáskörmegosztás, közvetlen adók (esetjog)

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás TVSZ szerint.

Értékelés módja: alapvizsga. Vizsgára az bocsátható, aki teljesíti a szemináriumi beszámoló követelményeit.

Az értékelés módszere: szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

Az Európai Unióról szóló szerződés

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)

Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételek

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 31-40. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 40-57. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-67. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 67-73. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 73-89. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 89-99. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 99-104. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 104-122. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 122-136. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 136-141. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 141-144. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 144-160. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-176. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 182-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 187-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 201-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 210-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 219-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 224-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 236-241. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 241-255. o.)

„B” tételek

1. A lojális együttműködés elve (Tankönyv, 255-261. o.)
2. A tagállamok kártérítési felelőssége az uniós jog megsértéséért (Tankönyv, 261-268. o.)
3. A kötelezettségszegési eljárás (Tankönyv, 268-288. o.)
4. Semmisségi eljárás (Tankönyv, 288-310. o.)
5. Mulasztási eljárás (Tankönyv, 310-315. o.)
6. Az előzetes döntéshozatali eljárás célja, szakaszai, a kezdeményezésre jogosultak, a kérdések (Tankönyv, 315-323. o.)
7. Az előzetes döntéshozatali eljárásban a felek jogai, az előterjesztés szükségessége, megengedhetősége és kötelezettsége (Tankönyv, 323-332. o.)
8. Az előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat (Tankönyv, 332-336. o.)
9. Az uniós polgárság, az uniós polgárok jogai (Tankönyv, 338-356. o.)
10. A vámunió és az adódiszkrimináció (Tankönyv, 382-389. o.)
11. A mennyiségi korlátozások (Tankönyv, 389-420. o.)
12. A munkavállalók szabad mozgása (Tankönyv, 423-443. o.)
13. A letelepedés, a szolgáltatásnyújtás és a tőke mozgás szabadságának közös alapjai (Tankönyv, 443-461. o.)
14. A társaságok szabad letelepedése (Tankönyv, 464-474. o.)
15. A letelepedési jog és a nemzetközi adójog (Tankönyv, 474-479. o.)
16. A szolgáltatások szabadsága (Tankönyv, 479-489. o.)
17. A tőke- és fizetési műveletek szabadsága (Tankönyv, 489-500. o.)
18. Az európai kartelljog (Tankönyv, 502-515. o.)
19. A piaci erőfölénnyel való visszaélés (Tankönyv, 519-527. o.)
20. Állami támogatások (Tankönyv, 538-546. o.)

(A fejezet címe után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

Kommunikációelmélet II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalom- és Kommunikációtudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0405K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kommunikációelmélet I.

Tantárgyfelelős: Dr. Spanraft Marcellina

Oktató: Dr. Váradi Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tömegkommunikáció tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatókat megismertesse a tömegkommunikáció jelenségével, felépítésével és működésével, a reá vonatkozó elméletekkel. A tömegkommunikáció minden szakirány számára fontos ismereteket ad át, a média szakirányon tanulók számára pedig leendő munkahelyeiről nyújt elméletileg rendszerezett tudást, s segíti ezzel azt, hogy professzionális alapokra támaszkodva végezhessék munkájukat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tömegkommunikáció fogalma
2. A tömegkommunikáció elméletei 1. MacLuhan és a technológiai determinizmus
3. A tömegkommunikáció elméletei 2. Roland Barthes szemiotikai elmélete
4. A tömegkommunikáció elméletei 3. Adorno-Horkheimer és a felvilágosodás dialektikája
5. A tömegkommunikáció elméletei 4. Stuart Hall és a kultúrakutatás
6. A tömegkommunikáció elméletei 5. Georg Gerbner kultivációs elmélete és az elbeszélés iránti igény
7. A tömegkommunikáció története; A téma meghatározás elméletei
8. A médiaegyenlet; A tömegkommunikáció struktúrája és a médiatartalom kérdése
9. A közönségsoportok képződése és képzése
10. A hatáskutatások, rövid- és hosszabb távú hatások
11. A tömegkommunikáció és a hatalom kapcsolata, a nyelvpolitika kérdése
12. A globalitás: túl a tömegkultúrán és a tömegkommunikáción

Évközi tanulmányi követelmények: referátum és házi dolgozat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Em Griffin: Bevezetés a kommunikációelméletbe, Budapest, Harmat Kiadó, 2003.

Denis McQuail: A tömegkommunikáció elmélete, Budapest, Osiris Tankönyvek, 2003.

George Gerbner: A média rejtett üzenete Budapest, Osiris – MTA-ELTE, 2002.

Vass Csaba: Globalitás: túl a tömegkommunikáción és a tömegkultúrán, in.: Tömegkultúra és tömegmanipuláció a modern társadalomban, A média és a művelődésszociológia új aspektusai, szerk.: Szretykó György, Pécs, Comenius Bt.,2005.

Pokol Béla: Médiahatalom, Budapest, Windsor Kiadó, 1995.

Vass Csaba: Hatalom, szakralitás média, Kommunikáció és médiaelméleti tanulmányok, Budapest, Kölcsey Füzetek, 2005.

Kulturális tanulmányok II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalom- és Kommunikációtudományi Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0406K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Kulturális tanulmányok I.

Tantárgyfelelős: Dr. Lázár Imre

Oktató: Dr. Váradi Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy a kulturális elméletek széles körét integráló interdiszplináris tudomány, mely a kultúra antropológiai, szociológiai, pszichológiai, nyelvészeti, filozófia és politikai értelmezését magába foglalja, és módszerei között helyet ad a textuális elemzéstől, a pszichoanalízisen keresztül a klasszikus etnográfiai módszerekig a kvalitatív és kvantitatív társadalomtudományok vizsgálati módszereinek. A tárgy segíti a hallgatók reflexív és kritikai kultúráképeinek kialakításában, és a kapcsolódó kutatási módszerek megismerésében különös tekintettel a szervezeti kultúrára.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Magas kultúra és tömegkultúra
2. A leszálló kultúrjavak elmélete és a diffuzionizmus
3. A divat kultúrakritikája: (Barthes, Karácsony Gábor)
4. A népi kultúra és a tömegkultúra. A revival mozgalmak.
5. Mozgalmi kultúrák
6. A gyermekkultúra: A Kodály módszeren innen és túl
7. Ifjúsági kultúra (zene, tánc, divat), divatok és a szerhasználat
8. A giccs és a rétegek kultúrák
9. Szubkultúrák, ellenkultúrák
10. IT és a hálózati kultúrák, screenagerek és az IWIW korosztály
11. A média kódjai: a média mint negyedik hatalmi ág
12. Kisebbségi etnokulturális mozgalmak,
13. Az ifjúsági kultúra mint protest.: zene és politika

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Wessely Anna (szerk.) A kultúra szociológiai tanulmányozása Budapest, Osiris – Láthatatlan Kollégium, 1998.

Ajánlott irodalom:

Császi Lajos: A Mónika-show kulturális szociológiája Médiakutató, 2005. ősz, 21–36.

Horkai Anita: Screenagerek. A techno-kultúra megjelenési formái a mai Magyarországon MTA PTI Etnoregionális Kutatóközpont Munkafüzetek 67. 1999.

Nemzetközi jog II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): International law II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai jogi és Nemzetközi jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 3 óra/hét előadás, 1 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0408K (előadás) AJ NETAN0409K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi jog I. Együttes felvétel Nemzetközi jog II. előadás és Nemzetközi jog II. előadás

Tantárgyfelelős: Dr. Bruhács János

Oktatók: Dr. Törő Csaba, Prof. Dr. Bruhács János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A nemzetközi jog különös része normatív rendszerének elsajátítása. Az államközi kapcsolatok közjogának megismertetése az államterület, a nemzetközi térségek, az állampolgárság, az emberi jogok, a kisebbségi jogok, a diplomáciai és konzuli kapcsolatok, a nemzetközi büntetőjog és a fegyveres erő alkalmazására vonatkozó szabályok bemutatásán keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Államterület, területi jogcímek és határok
2. Tengerjog
3. A polgári légi közlekedés szabályai és a világűrjog
4. Nemzetközi környezetvédelmi jog
5. Államok nemzetközi immunitása
6. A diplomáciai jog és konzuli jog
7. Az állampolgárság és a külföldiek jogállása
8. Az emberi jogok nemzetközi rendszere: fogalma és fejlődése, egyetemes forrásai és fórumai
9. Az emberi jogok regionális védelme Európában: egyezményes alapja és jogorvoslati eljárási mechanizmusa
10. Az őshonos népek, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak nemzetközi védelme
11. Ius ad bellum: A fegyveres erőszak tilalma az államközi kapcsolatokban
12. A nemzetközi béke és biztonság fenntartása
13. Ius in bello: nemzetközi hadijog és humanitárius jog
14. Nemzetközi büntetőjog: delicta iuris gentium és megbüntetésük eseti, illetve állandó nemzetközi bírói fórumai
15. Az ENSZ rendszere, feladatai és központi intézményei

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint, házi dolgozat beadása.

Értékelés módja: alapvizsga. Vizsgára az bocsátható, aki teljesítette a szemináriumi beszámolót (házi dolgozat).

Az értékelés módszere: szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bruhács János: Nemzetközi jog I - II, Dialóg – Campus kiadó, 2008

Kovács Péter: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2011

Ajánlott irodalom:

Nagy Károly: Nemzetközi jog, Püski Kiadó, 1998.

Malcolm Shaw: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, 2001

Nagy Boldizsár - Jeney Petra: Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, 2004.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételek

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai és tárgya
2. Az állam, mint a nemzetközi jog elsődleges alanya
3. Az államok alapvető jogai és kötelezettségei
4. Államok létrejötte, kiválás és önrendelkezés
5. Államelismerés és kormányelismerés
6. Államutódlás
7. Kormányközi szervezetek létrejötte, céljai, feladatai, jogalanyiságuk
8. Az államok szuverén egyenlősége
9. Az államok belügyeibe történő beavatkozás tilalma
10. A nemzetközi jog forrásai: nemzetközi szokásjog
11. A nemzetközi jog forrásai: bírói ítéletek és nemzetközi jogelvek szerepe a nemzetközi jog rendszerében
12. A nemzetközi jog és a nemzeti (államokon belüli) jogrendszerek viszonya
13. A magyar jogrendszer és a nemzetközi jog kapcsolata
14. A nemzetközi szerződések: típusai, létrehozásuk, alkalmazásuk és értelmezésük
15. A nemzetközi szerződések joga: módosításuk, fenntartások, érvénytelenségük, felfüggesztésük és megszűnésük
16. A nemzetközi felelősség: a nemzetközi jogsértés fogalma, okai és a felelősséget kizáró lehetséges körülmények
17. A nemzetközi felelősség tartalma, következményei és érvényesítésük
18. A nemzetközi jogérvényesítés: egyéni és kollektív ellenintézkedések (szankciók)
19. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: államközi tárgyalások, jószolgálat és közvetítés
20. Nemzetközi viták békés rendezésének diplomáciai eszközei: békéltetés és kivizsgálás
21. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: állandó bíróságok, a Nemzetközi Bíróság eljárása és joghatósága
22. Nemzetközi békés vitarendezés bírói úton: választott bíróságok

„B” tételek

1. Államterület, területi jogcímek és határok
2. Tengerjog: parti tenger és csatlakozó övezet
3. Tengerjog: kizárólagos gazdasági övezet, nyílt tenger, tengertől elzárt államok jogai
4. A nemzetközi polgári légi közlekedés szabályai
5. Világűrjog
6. Nemzetközi környezetvédelmi jogi szabályozás tárgya, elvei és irányai
7. Államok nemzetközi immunitása
8. Diplomáciai jog: diplomáciai képviselő jogállása, személyzete, feladatai, kiváltságok, mentességek
9. Konzuli jog: konzuli képviselő jogállása, személyzete, feladatai, kiváltságok, mentességek
10. Az állampolgárság és honosság
11. Külföldiek jogállása: hontalanok, menekültek
12. Az emberi jogok nemzetközi rendszere: fogalma és fejlődése, egyetemes forrásai és fórumai
13. Az emberi jogok regionális védelme Európában: egyezményes alapja és jogorvoslati eljárási mechanizmusa
14. Az őshonos népek, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak nemzetközi védelme
15. Ius ad bellum: A fegyveres erőszak tilalma az államközi kapcsolatokban
16. A nemzetközi béke és biztonság fenntartásának mai rendszere, eszközei és intézményei
17. Ius in bello: nemzetközi hadijog és humanitárius jog
18. Nemzetközi büntetőjog: delicta iuris gentium és megbüntetésük eseti
19. Nemzetközi bűncselekmények üldözésének és megbüntetésének időszakos és állandó bírói fórumai, joghatóságuk
20. Az ENSZ rendszere, céljai, alapelvei
21. Az ENSZ központi intézményeinek összetétele, feladatai és hatáskörei: Biztonsági Tanács

Szaknyelv I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Language of International Relations I

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0411K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Pákozdi Csaba

Oktató: Idegen Nyelvi Lektorátus oktatói

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók képessé váljanak idegen nyelven szakmai tantárgyak hallgatására és az önálló információszerezésre (idegen nyelvű újságok, média és Internet). A kurzus során a hallgatók elsajátítják az adott nyelv nemzetközi kapcsolatokban használt szaknyelvi szókincsét. A kurzus alatt mind szóbeli, mind pedig írásbeli feladatokat teljesítenek a hallgatók (interjú, jegyzetelés, rövid párbeszéd, feleletválasztós gyakorlatok, diktálás, tolmácsolás, prezentáció előadása, adott téma megvitatása, különféle szituációs gyakorlatok, hallott idegen nyelvű szöveg értése, levélírás, szócikkek szövegeértése, fordítása).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- globalizáció, interdependenciák, észak és dél kérdése
- fejlett és fejlődő országok
- környezetvédelem – Riótól Koppenhágáig
- emberi jogok és kisebbségi jogok
- politikai és szociális jogok

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: szemináriumi dolgozatok, szemináriumi munka értékelése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bogár Judit - Erdei József - Thiessen, Robert: Crossing Borders, Aula Kiadó, Budapest, 2010. 191 oldal

Matin Griffiths – Terry O’Callaghan – Steven C. Roach: International Relations: The Key Concepts, Routledge, 2007.

Ajánlott irodalom:

John T. Rourke - Mark A. Boyer: World politics: international politics on the world stage, Dushkin/McGraw-Hill, Guilford, 2001, ISBN 0072514612, 9780072514612

Jeffrey A. Frieden - David A. Lake (szerk.): International political economy: perspectives on global power and wealth. Routledge, 2009 ISBN 9780393935059

Jackson, Robert H. – Sorensen, Georg: Introduction to international relations. Oxford University Press, Oxford, 2010 ISBN 0199548846, 9780199548842

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Nemzetközi gazdaságtan II.

A tantárgy megnevezése - angolul: International Economics II

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0407K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi gazdaságtan I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tolnai Ágnes

Oktató: Dr. Tolnai Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a világgazdasági folyamatok és régiók részletes elemzése. A tárgy, építve a nemzetközi gazdaságtan első félévében megismert elméletekre, illetve a világgazdasági rend intézményrendszerének ismeretére, betekintést nyújt a világgazdaság minden régiójának, fontosabb országcsoportjainak, és a vezető gazdasági hatalmainak fejlődésébe, világgazdasági szerepébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Globalizáció. Gazdasági és kulturális globalizáció – Észak és Dél a globális gazdasági versenyben.

- Globalizáció és regionalizáció. Regionális gazdasági integráció típusai, létrehozásuk okai, az integráció mélysége, gazdaság és politika a regionális gazdasági integrációkban
- Az Amerikai Egyesült Államok fejlődése és mai világgazdasági szerepe. Az USA szerepe a mai világgazdaságban. Külgazdasági partnerek, szabadkereskedelem vagy protekcionizmus.
- Latin-amerikai és észak-amerikai egységtörekvések. Mercosur, NAFTA.
- Ázsiai modellek. Beszélhetünk-e ázsiai modellről? Kelet-ázsiai és délkelet-ázsiai gazdaságfejlesztés a II. világháború után. Ázsiai régiók gazdasági sajátosságai. Az ASEAN, ASEAN+3, ASEAN párbeszédpartnerek.
- A japán csoda. Japán fejlődésének körülményei a második világháború után. Politika és gazdaság kapcsolata. Az amerikai kapcsolat. Japán XXI. századi világgazdasági szerepe.
- Kína felemelkedése. A tengeri reformok szerepe, az 1986-os gazdaságfejlesztési program. Tömegtermelés és csúcsettör. Gazdaság és társadalom, regionális különbségek. Kína-EU kapcsolat.
- Délkelet-Ázsia a globális gazdaságban. A délkelet-ázsiai gazdasági modell sajátosságai. A malajziai és a vietnami fejlődés. Az 1997/1998-as válság.
- Oroszország mint új hatalom. Gazdaság és politika kapcsolata. A jelcini és putyini éra gazdaságfejlesztése. Az energiafegyver.
- Fejlődő országok a világgazdaságban. A fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai problémái. Afrikai és csendes-óceáni egységtörekvések.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Weiner Csaba: Oroszország gazdasága a XXI. század elején. MTA Világgazdasági Kutatóintézet, Budapest, Műhelytanulmányok, 60. sz., 2004. július. <http://www.vki.hu/muhelytanulmany.shtml#>

Mészáros Klára: Kínai jelen és jövő. MTA VKI, Műhelytanulmányok, 68. szám, 2005. június. <http://www.vki.hu/muhelytanulmany.shtml#>

Buzás Sándor: Brazília 2003: valami elkezdődött?! MTA Világgazdasági Kutatóintézet, Budapest, Kihívások, 172. sz., 2004. február <http://www.vki.hu/kihivasok.shtml>

Buzás Sándor: A Mercosur tíz éve. MTA Világgazdasági Kutatóintézet, Budapest, Kihívások, 152. szám, 2002. január <http://www.vki.hu/kihivasok.shtml>

Ludvig Zsuzsa: Oroszország és Kína: a partnerség határai. MTA VKI Műhelytanulmányok, Budapest, 2008. november 80. szám <http://www.vki.hu/mt/mh-80.pdf>

Ajánlott irodalom:

Paul R. Krugman-Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. PANEM Kiadó, Budapest, 2003. 904 oldal

Francis Fukuyama: Bizalom. Európa, Budapest, 2007. 103-141., 183-210., 375-451. oldal

Inoguesi Takasi: Japán politika. Századvég, Budapest, 117-185. oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Regionális tanulmányok I.

A tantárgy megnevezése - angolul: Regional Studies I

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 4.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0410K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincsen

Tantárgyfelelős: Dr. Tolnai Ágnes

Oktatók: Dr. Éger György, Dr. Törő Csaba, Dr. Tolnai Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az egyes régiók politikai, társadalmi és kulturális folyamatait. A Regionális tanulmányok I. és II. tantárgyak átfogó képet adnak a hallgatók számára a kelet- és délkelet-ázsiai régió, a csendes-óceáni térség, Oroszország és a volt szovjet tagköztársaságok, Közép-Ázsia, a Közel-Kelet, Latin-Amerika, illetve az észak-afrikai és a szubszaharai térség nemzetközi pozíciójáról és külpolitikai kapcsolatainak rendszereiről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- globális kérdések (szegénység, demográfiai helyzet, kulturális különbözőségek)
- biztonsági kérdések regionális vetületei
- a hidegháború utáni időszak konfliktusainak jellemzői
- régiók változó helyzete a XXI. században
- Kelet-Ázsia: Japán, Kína és a kistigrisek
- a Koreai-félsziget kérdése
- Délkelet-Ázsia feltörekvő országai: Malajzia, Indonézia, Vietnam, Thaiföld
- India pozíciójának változása
- a csendes-óceáni térség: Ausztrália, Új-Zéland, PIF

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Rada Péter (szerk.): Új világrend felé? Grotius, Budapest, 2007.

http://www.grotius.hu/cikk/Grotius_konyvtar_1_szam_Uj_vilagrend.pdf

Ajánlott irodalom:

Külügyi Szemle 2012/2. tematikus száma Kínáról

Tolnai Ágnes: Ausztrália és Ázsia kapcsolatainak fejlődése a hidegháború után. Külügyi Szemle, 2007/1. sz.

<http://www.hiia.hu/pub/default.asp?y=2007&t=3>

Conrad Totman: Japán története. Osiris, Budapest, 2006.

Folk György: India a végletek birodalma. HVG, Budapest, 2007.

Zbigniew Brzezinski: A nagy sakkjábla. Európa, Budapest, 1999.

Jordán Gyula: Kína története. Aula, Budapest, 1999.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Európai Unió támogatások rendszere

A tantárgy megnevezése - (angolul): System of EU-Funds (EU cohesion policy)

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra /hét

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0501K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Az Európai Unió szakpolitikái

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktató: Dr. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kohéziós politika költségvetési súlyát tekintve az Európai Unió egyik legfontosabb politikája. Magyarország csatlakozása óta nagy arányban részesedik a hozzá kapcsolódó pénzügyi alapokból. A kurzus során a hallgatók betekintést nyernek a kohéziós politika kialakulásába, jelenlegi ciklusának (2007-2013) működésébe, megismerkednek céljaival, legfontosabb uniós szintű és hazai szabályaival, intézményrendszerével. A kurzus a hazai támogatáspolitikai céljait, gyakorlati működését is bemutatja, bepillantás engedve a hallgatóknak a pályázatok elkészítéséhez szükséges tudnivalókba. A résztvevők ezáltal mind a pályázói, mind a pályázatokat kiíró, fejlesztéspolitikai intézményrendszeri oldal feladatait megismerhetik. A kurzus során a kapcsolódó politikák (agrár- és kohéziós alapok elhatárolása, regionális állami támogatások, közbeszerzések), valamint következő támogatási időszak (2014-2020) várható változásai is terítékre kerülnek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az EU kohéziós politikájának kialakulása
2. Az EU kohéziós politikájának fejlődése. Az EU költségvetésének összetétele.
3. Az EU kohéziós politikájának jogforrásai
4. Az EU kohéziós politikájának alapelvei
5. A fejlesztési programok tervezésének rendszeréről (stratégiai referenciakeret, operatív programok, akciótervek, támogatási konstrukciók)
6. A fejlesztéspolitika hazai intézményrendszere és jogforrásai
7. A pályázat rendszere (cél meghatározása, pályázat kiválasztása, információ megszerzése, kidolgozás, erőforrások meghatározása, indikátorok költségterv készítés, ütemezés)
8. A pályázat megvalósítása (projekttervezés, ellenőrzés, előrehaladás, zárás)
9. Esettanulmány
10. Az EU kohéziós politikája jövőjének kérdései
11. Egyéb EU-s és nem EU-s támogatások (közvetlenül EU-s elbírálású programok, Norvég Alap, Svájci Alap)
12. Az EU közös agrárpolitikája

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: beszámoló; írásbeli; referátum; szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kengyel Ákos (Szerk.): Az európai unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010;
Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG ORAC Kiadó, Budapest, 2011

Retorika, tárgyalás- és érveléstechnika

A tantárgy megnevezése - angolul: Argumentation and negotiation techniques

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 2 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0507K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Boóc Ádám

Oktató: Dr. Váradi-Kusztos Györgyi

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy az un. kognitív tudomány által kimunkált elemeket viszi bele a képzésbe. Olyan tudományterületek ismeretei képezik részét az oktatásnak, mint a kommunikáció, pszichológia, szociálpszichológia. A félév során a hallgatók elsősorban a tárgyalás, befolyásolás, meggyőzés témakörében kell, hogy elmélyüljenek. A képzés alapvetően gyakorlatorientált, tréningelemeket tartalmaz, rendszeresen része a tanóráknak a szerepjáték. Ezek során a hallgatók egyéni és csoportos formákban gyakorolják az érvelés mesterségét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1 : Bevezetés, követelmények, évközi feladatok kiosztása.
- 2: Kommunikációelméleti alapok.
- 3 : A befolyásolás elemei.
- 4 : A tárgyi befolyásolás.
- 5 : A gesztusok szerepe a befolyásolásban. (elemző video megtekintése)
- 6 : A szóbeli befolyásolás elemei 1.
- 7 : A szóbeli befolyásolás elemei 2.
- 8 : Filmelemzés.
- 9 : Gyakorlati óra, szerepjáték.
- 10 : A tárgyalás elemei.
- 11 : Gyakorlati óra: hajótöröttek.
- 12 : A tárgyalás szabályrendszere.

Évközi tanulmányi követelmények: A vitahelyzeteken mutatott teljesítmény az oktató által folyamatosan minősített.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli. Folyamatos a gyakorlati tevékenység értékelése.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Kommunikáció I szöveggyűjtemény (kijelölt tanulmányok)

Ajánlott irodalom:

Zentai István : A meggyőzés csapdái.

Margitay Tihamér : Az érvelés mestersége

Alan Pease : Testbeszéd

Szaknyelv II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Language of International Relations II

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 3 óra/hét

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0508K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Szaknyelv I.

Tantárgyfelelős: Dr. Pákozdi Csaba

Oktató: Idegen Nyelvi Lektorátus oktatói

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók képessé váljanak idegen nyelven szakmai tantárgyak hallgatására és az önálló információszerezésre (idegen nyelvű újságok, média és Internet). A kurzus során a hallgatók elsajátítják az adott nyelv nemzetközi kapcsolatokban használt szaknyelvi szókincsét. A kurzus alatt mind szóbeli, mind pedig írásbeli feladatokat teljesítenek a hallgatók (interjú, jegyzetelés, rövid párbeszéd, feleletválasztós gyakorlatok, diktálás, tolmácsolás, prezentáció előadása, adott téma megvitatása, különféle szituációs gyakorlatok, hallott idegen nyelvű szöveg értése, levélírás, szócikkek szövegeértése, fordítása).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- szegénység, a szegénység csökkentésére vonatkozó nemzetközi stratégiák
- kulturális különbségek, kulturális és etnikai törésvonalak
- nemzetközi terrorizmus
- feltörekvő országok
- nemzetközi és regionális szervezetek

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: szemináriumi dolgozatok, szemináriumi munka értékelése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Bogár Judit - Erdei József - Thiessen, Robert: Crossing Borders, Aula Kiadó, Budapest, 2010. 191 oldal

Matin Griffiths – Terry O’Callaghan – Steven C. Roach: International Relations: The Key Concepts, Routledge, 2007. ISBN 978 0415774376

Ajánlott irodalom:

John T. Rourke - Mark A. Boyer: World politics: international politics on the world stage, Dushkin/McGraw-Hill, Guilford, 2001, ISBN 0072514612, 9780072514612

Jeffrey A. Frieden - David A. Lake (szerk.): International political economy: perspectives on global power and wealth. Routledge, 2009 ISBN 9780393935059

Jackson, Robert H. – Sorensen, Georg: Introduction to international relations. Oxford University Press, Oxford, 2010 ISBN 0199548846, 9780199548842

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Regionális tanulmányok II.

A tantárgy megnevezése - angolul: Regional Studies II

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0502K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Regionális tanulmányok I.

Tantárgyfelelős: Dr. Tolnai Ágnes

Oktatók: Dr. Éger György, Dr. Törő Csaba, Dr. Tolnai Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókkal az egyes régiók politikai, társadalmi és kulturális folyamatait. A Regionális tanulmányok I. és II. tantárgyak átfogó képet adnak a hallgatók számára a kelet- és délkelet-ázsiai régió, a csendes-óceáni térség, Oroszország és a volt szovjet tagköztársaságok, Közép-Ázsia, a Közel-Kelet, Latin-Amerika, illetve az észak-afrikai és a szubszaharai térség nemzetközi pozíciójáról és külpolitikai kapcsolatainak rendszereiről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Oroszország és a volt tagköztársaságok
- közép-ázsiai kérdések a XXI. században
- az arab országok külpolitikai kapcsolatai
- az arab-izraeli kérdés
- Latin-Amerika helyzetének és szerepének változása a hidegháború után
- szubszaharai országok helyzetének és szerepének változása a hidegháború után

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Arthur Goldschmidt Jr.: A Közel-Kelet rövid története. Maecenas Történelem Könyvek, Budapest, 1997.

J. D. Fage – William Tordoff: Afrika története. Osiris Kiadó, Budapest, 2004. 452-506. oldal

Anderle Ádám: Latin-Amerika története. Pannonica Kiadó, Budapest, 1998.

Sz. Bíró Zoltán: Oroszország visszatérése. Russica Pannonica, 2008.

Ajánlott irodalom:

Zbigniew Brzezinski: A nagy sakktabla. Európa, Budapest, 1999.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Külgazdasági kapcsolatok

A tantárgy megnevezése - angolul: External Trade Relations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Tantárgy típusa: kötelező előadás és szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadás, 1 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0503K (előadás) AJ NETAN0504K (szeminárium)

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi gazdaságtan I. Együttes felvétel Külgazdasági kapcsolatok előadás és Külgazdasági kapcsolatok szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Tolnai Ágnes

Oktató: Dr. Tolnai Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a helyi és távolsági piacok kapcsolataiba, a külgazdasági kapcsolatok alapvető hatásaiba, az erőforrások globális eloszlásával kapcsolatos folyamataiba. A kurzus kiemelten kezeli a gazdaságfejlesztési, kereskedelempolitikai cél- és eszközrendszerek alkalmazási lehetőségeit. A hallgatók megismerhetik a külgazdasági stratégiák típusait, azok létrehozásának folyamatát. A tárgy külön foglalkozik az Európa Unió külgazdasági kapcsolatrendszerével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A külgazdaság-politika fogalma, tartalma, jellemzői, céljai.
2. A globalizáció hatása az egyes országok külgazdaság-politikájára.
3. A termelési tényezők szerepe.
4. A külgazdaság-politika eszközrendszerének működése.
5. A külgazdasági stratégia fogalma, jellemzői, megalkotásának lépései.
6. Külgazdasági stratégiai alapvariánsok.
7. Importhelyettesítő és exportösztönző rendszerek.
8. Szabadpiac és protekcionizmus.
9. Felzárkózó országok külkereskedelmi stratégiái.
10. Ázsiai országok külkereskedelmi stratégiái.
11. Az Európai Unió külgazdaság-politikája. Az euró bevezetésének hatásai a kereskedelemre.
12. Magyarország külgazdasági stratégiája

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint. Szemináriumi zárthelyi dolgozat megírása.

Értékelés módja: kollokvium. Vizsgára az bocsátható, aki a zárthelyi dolgozatok eredménye alapján érvényes gyakorlati jegyet szerez, ami beszámít a kollokviumi eredménybe.

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kozma Ferenc: Külgazdasági stratégiák. Aula, Budapest, 2002. 2. és 4. rész

Megtalálható az OSZK honlapján: <http://mek.oszk.hu/08000/08094/pdf/index.html>

Tolnai Ágnes: Külgazdaság-politika és versenyképesség. Grotius, Budapest, 2012.,

<http://www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=YKBNUY>

Ajánlott irodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Panem, Budapest, 2003.

Tolnai Ágnes. Nemzetközi gazdaságtan. Grotius, Budapest, 2010.

<http://www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=LEGLKC>

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

A tantárgy megnevezése - (angolul): International Trade and Business Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Európai Jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0505K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi jog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Palásti Gábor

Oktatók: Dr. Palásti Gábor

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma és tárgya. A jogági probléma. A szabályozott jogviszonyok jellemzői. A szabályozás jellemzői. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának szerkezete. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának magánjogi vetülete: a kollíziós jogi megoldás alternatívája. A magánjogi rész szabályozási tárgyai. A nemzetközi anyagi magánjog jogforrásai. Nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés és a jogegységesítésben szerepet játszó főbb szervezetek.
2. Dologi jogi kitekintés: értékpapírok a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában.
3. A szerződések jogának általános szabályai a nemzetközi anyagi magánjogban. A lex mercatoria általános szabályai, nemzetközi egyezmények általános szabályai, az UNIDROIT Alapelvek, a Kptk.
4. Önálló gazdasági célra irányuló és járulékos szerződések. Az adásvételi szerződésre irányadó jog egységesítése. A Bécsi Vételi Egyezmény főbb szabályai I.
5. A Bécsi Vételi Egyezmény II. A New York-i Elévülési Egyezmény. Az INCOTERMS.
6. A technológia és ismeret önálló nemzetközi jogi védelme. Egyéb önálló gazdasági célra irányuló szerződések: a technológia és ismeret átadására vonatkozó szerződések (licencia, know-how, franchise, nemzetközi kooperációs szerződések).
7. Járulékos szerződések I.: piacszervezés.
8. Járulékos szerződések II.: az áru továbbításával kapcsolatos szerződések.
9. Járulékos szerződések III.: bankügyletek és fizetési módok.
10. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának közjogi kérdései. A közjogi rész tárgya: a nemzetközi gazdasági forgalom és összetevői. A közjogi rész tartalma: az állam beavatkozási lehetőségei a nemzetközi gazdasági forgalomba. A közjogi rész alanyai. A globális gazdasági világrend jogi jellege. A nemzetközi gazdasági forgalom alakításában szerepet játszó nemzetközi szervezetek. Globális és regionális szintű gazdasági együttműködés. A WTO/GATT kialakulásának története. Intézményi kérdések, döntéshozatal, vitarendezés.
11. Főbb kereskedelmi szabályok a termékek, a szolgáltatások és a szellemi alkotások forgalmában a WTO által kezelt egyezmények, és egyes regionális szabadkereskedelmi megállapodások alapján.
12. A külföldi tulajdonon fennálló tulajdonjog és elvonása. A külföldi beruházások védelme. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének kérdései.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga. I.-II.kötet. KRIM Bt, Budapest 2004. + Kiegészítés
Vörös Imre: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga c. munkájához. KRIM Bt, Budapest. 2009, vagy 2010.

Molnár – Osztovits – Palásti (szerk.: Palásti Gábor): Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga – Kiegészítő jegyzet (Záróvizsga tételek szerinti bontásban). Patrocinium, Werbőczy-sorozat, Budapest, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések (tételsor):

1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya, a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma, a jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere
2. A világ nagy jogrendszerei. A kontinentális jogrendszer és az angolszász jogrendszer főbb jellemzői.
3. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésében és a jogfejlesztésben szerepet játszó fontosabb nemzetközi szervezetek. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga magánjogi kereteinek fejlesztésében szerepet játszó nemzetközi szervezetek és tevékenységük bemutatása: az UNCITRAL, az ICC, az UNIDROIT, a WIPO.
4. Általános áttekintés a magánjogi keretrendszert szabályozó jogforrások rendszeréről. A jogszabálynak minősülő és a jogszabálynak nem minősülő jogforrások. Az egyes jogforrás típusok alkalmazásának feltételei.
5. A lex mercatoria fogalma és problémája
6. Értékpapírok a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában (*részletesen csak a hajóraklevél ismertetése szükséges!*)
7. A nemzetközi kereskedelmi szerződések jogának általános része.: az UNIDROIT Alapelvek általános bemutatása, felépítése és alkalmazási köre. Egy szabadon választott fejezet áttekintő ismertetése az UNIDROIT Alapelvekből.
8. A nemzetközi kereskedelmi szerződések joga általános szabályai belső (nemzeti) eredetű jogforrás alapján: a KPtK. koncepciója, kialakulásának okai, szerkezete, hatálya, jogi természete.
9. A KPtK. tételes szabályai
10. A szerződések két csoportja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában. A szerződéstipizálás a nemzetközi gazdasági kapcsolatok anyagi magánjogában. Az egyes szerződések besorolása szerződéstipizálási rendszerünkben.
11. A nemzetközi adásvételi szerződésről és a szabályozás nemzetközi kodifikálásáról általában
12. A Bécsi Egyezmény hatálya. Az Egyezmény diszpozitivitása. A hatály összegező bemutatása.
13. A Bécsi Egyezmény általános rendelkezései (jogértelmezés és joghézag, a felek jognyilatkozatainak értelmezése, a kereskedelmi szokások szerepe)
14. A szerződés megkötése a Bécsi Egyezmény szerint.
15. A Pratt & Whitney kontra MALEV ügy
16. Az eladó kötelezettségei a Bécsi Egyezmény szerint
17. A vevő kötelezettségei a Bécsi Egyezmény szerint
18. A szerződésszegések csoportjai (alapvető és közönséges szerződésszegés közötti különbség). A szerződésszegés rendszerének összehasonlítása a magyar (belső) jogból ismert rendszerrel. Az előzetes szerződésszegés.
19. Az alapvető szerződésszegés fogalma és feltételei a Bécsi Egyezményben. Az alapvető szerződésszegés esetjoga (*legalább öt jogeset ismertetésével*).
20. A szerződésszegés megállapításának lépései (sorrend) a Bécsi Egyezmény szerint. A kárveszély átszállása.
21. A New York-i Elvülési Egyezmény tételes szabályai. Az INCOTERMS 1.: eredete, a jogforrási jellege, alkalmazhatósága, tárgyi hatályának magyarázata, szerkezete
22. Az INCOTERMS 2.: az egyes klauzulák (fuvarparitások) magyarázata, az eladó és vevő kötelezettségeinek rendszere
23. Nagyberendezés szállítására és szerelésére vonatkozó szerződés
24. A technológia- és ismeret átadásának jelentősége a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A licenciaszerződés, és a know-how szerződés.
25. A franchise szerződés. A nemzetközi kooperációs szerződés.
26. A lízing-szerződés és az Ottawai Egyezmény.
27. A piacszervező szerződések fajtái. A forgalmazói (vizonteladói) szerződés
28. Az ügynöki szerződés
29. Az áru továbbításával kapcsolatos szerződések és a nemzetközi fuvarozási jogviszony sajátosságai. A nemzetközi fuvarfajták és azok jogi szabályozásának forrásai.
30. A nemzetközi vasúti áru fuvarozási szerződés jellegzetességei.
31. A nemzetközi közúti és légi áru fuvarozási szerződések
32. Nemzetközi vízi fuvarozás: a tengeri áru fuvarozási szerződés és a folyami hajó fuvarozás
33. Kombinált fuvarozás és konténer fuvarozás nemzetközi viszonylatokban. Az áru továbbításával kapcsolatos további (fuvarjogon kívüli) szerződések.
34. Áttekintés a nemzetközi fizetési módokról és más bankügyletekről a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A fizetési feltételek általános kérdései a nemzetközi gazdasági kapcsolatok szerződéseiben.
35. Az átutalás és a beszedvény

36. Az okmányos meghitelezés
37. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben 1.: a faktoring
38. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben 2.: a pénzügyi lízing
39. Speciális finanszírozási formák a nemzetközi kereskedelemben 3.: a bankgarancia
40. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 1.: általános kérdések, kialakulásuk, a választottbíráskodással kapcsolatos egyes általános kérdések
41. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 2.: a nemzetközi választottbíráskodás egyes kérdései
42. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben 3.: A külföldi választottbíráskodás határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló New Yorki Egyezmény tételes szabályai
43. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi feltételrendszere 1.: bevezetés, a külföldi fogalma, alapvető fogalmak a magyar jogban, letelepedési formák a magyar jogban, a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás
44. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi feltételrendszere 2.: a külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.
45. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok "közjogi" természetű kereteinek tárgya (a három viszonyrendszer). A magyar külkereskedelmi igazgatás jogi rendjének forrásai, a külkereskedelmi tevékenység és a külkereskedelmi szerződés fogalma
46. A külkereskedelmi tevékenység állami ellenőrzése, a belföldi piac szabályozása: az engedélyezési rendszer. Az európai belső piac védelme import esetén
47. A nemzetközi kereskedelem liberalizálásának problémája: a GATT létrejötte. A WTO létrejötte, szervezete és működése. Intézmény, döntéshozatal.
48. A GATT 1994 alapelvei, a waiver clause.
49. A GATT 1994 szabályozásának tárgya: vámok és nem-vámjellegű kereskedelem-korlátozó intézkedések (a japán alkohol adó esete)
50. Felmentés és kivételek a GATT 1994 szabályai alól. A szellemi tulajdonjogok és a TRIPs (az IMRO eset). Jogviták rendezése a WTO keretében..
51. A külföldi tulajdonon fennálló tulajdonjog elvonásának problémája. A tulajdon jogi vetülete a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. Az Act of State doktrína.
52. A külföldi tulajdonjoga elvonásának nemzetközi jogi megítélése, és területi hatálya.
53. A külföldi beruházások védelme, mint a tulajdonjog elvonásának speciális problémája. A beruházásvédelem eszközei; a beruházási szerződés, és a kétoldalú beruházásvédelmi egyezmények (a foreign control clause)
54. Többoldalú beruházásvédelmi egyezmény: a Washingtoni Konvenció
55. A MIGA. A külföldi beruházás védelmének belső (nemzeti) jogi eszközei.

Nemzetközi szervezetek

A tantárgy megnevezése - angolul: International Organisations

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete

Képzésforma: nappali

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 5.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0506K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Bába Iván

Oktató: Dr. Bába Iván

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a mai globális és regionális politikai, kereskedelmi és pénzügyi kormányközi kapcsolatok és együttműködés központi fontosságú területeinek legfontosabb szervezeti kereteit és intézményi szereplőit. A kiválasztott szervezetek példái szemléltetni kívánják a kortárs és mindennapi szinten működtetett nemzetközi kapcsolatok legjelentősebb vonatkozásait meghatározó fórumok koordináló, szabályalkotó és végrehajtó feladatait, valamint ezek hatását és következményeit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi intézmények megjelenésének és fejlődésének okai, állomásai és formái
2. A mai nemzetközi szervezetek típusai és jellegadó sajátosságaik
3. Egyetemes nemzetközi szervezeti keretek I.: az ENSZ felépítése, központi szervei és feladataik
4. Egyetemes nemzetközi szervezeti keretek II.: az ENSZ szakosított szervezetei és ügynökségei a globális gazdasági, társadalmi és ökológiai kihívásokra adott nemzetközi válaszokban
5. Globális pénzügyi együttműködési keretek: az IMF és a Világbank csoport (IBRD, MIGA, ICSID)
6. A termékek és szolgáltatások kereskedelmének globális keretei: a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) működése, feladat- és hatáskörei, valamint vitarendezési szerepe
7. Európai regionális fejlesztési bankok: az EIB és az EBRD
8. A globális kommunikáció és közlekedési kapcsolatok speciális nemzetközi intézményi keretei I.: a nemzetközi légiközlekedés működtetésének szervezeti keretei (ICAO és IATA), tevékenységük és következményei
9. A globális kommunikáció és közlekedési kapcsolatok speciális nemzetközi intézményi keretei II.: a nemzetközi tengerhajózás (IMO és IMB) és a nemzetközi hírközlés (ITU) szervezetei
10. Gazdasági integrációs keretek Európán kívül I.: a NAFTA és a MERCOSUR
11. Gazdasági integrációs keretek Európán kívül II.: az ASEAN és az APEC
12. A legfejlettebb országok gazdasági együttműködési szervezete: OECD
13. Nemzetközi energetikai szervezetek: államközi olajtermelői kartell (OPEC) és atomenergia ellenőrzési ügynökség (IAEA)
14. Nem-kormányzati szervezetek (NGO-k) szerepe és részvételi formái a nemzetközi kapcsolatokban

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Blahó András - Prandler Árpád: Nemzetközi szervezetek és intézmények, Aula Kiadó 2005

Horváth Zoltán - Tar Gábor: Nemzetközi szervezetek kislexikona, HVG-Orac, 2006, ISBN 963 7490 36 1

Az Egyesült Nemzetek Alapokmánya és a Nemzetközi Bíróság Alapszabálya, Magyar ENSZ Társaság, Budapest, 2008

Ajánlott irodalom: Horváth Jenő (szerk.): Világpolitikai lexikon (1945-2005). Osiris, Budapest, 2005. 671 oldal

Európai uniós pályázatok

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0602K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai uniós támogatások rendszere

Tantárgyfelelős: Dr. Szabó Zsolt

Oktatók: Dr. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy betekintést nyújtson Magyarországra rövid, közép és hosszú távú támogatáspolitikai stratégiájába, a csatlakozás előtti évek tapasztalataiba és a Nemzeti Fejlesztési Terv célkitűzéseibe. A kurzus során a hallgatók megismerik a támogatási rendszert kezelő magyarországi kormányzati szervek (minisztériumok, irányító hatóságok, végrehajtó ügynökségek) hatáskörébe, feladataiba, a pályázati programok rendszerébe, valamint az intézkedési rendszerekbe. Áttekinti a pályázatok lehetséges célcsoportjait (önkormányzatok, kis/közép vállalatok, kistérségek stb.), és megismerteti a hallgatókat a pályázatíráshoz szükséges közösségi és hazai jogszabályokkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Magyarország támogatáspolitikai stratégiája, a Nemzeti Fejlesztési Terv
- Operatív Programok
- Irányító hatóságok, végrehajtó ügynökségek
- Pályázati lehetőségek keresése
- Pályázatok célcsoportok szerint

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség: Hat eredményes év a fejlesztéspolitikában - összefoglaló az európai uniós támogatások felhasználásáról, 2004-2010. NFÜ, Budapest, 2010. 179 oldal. (ISBN száma nélküli kiadvány)
VÁTI kiadványok (<http://www.vati.hu/index.php?page=main&menu=19497&langcode=hu>)

Ajánlott irodalom:

Kőrösi Koppány: Hogyan pályázzak EU-s támogatásért?: útmutató magyarországi kis- és középvállalkozások részére. Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, Budapest, 2009.108 oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Nemzetállamok és az EU

A tantárgy megnevezése - angolul: EU and Her Member States

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0604K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai Unió joga II.

Tantárgyfelelős: Dr. Ódor Bálint

Oktatók: Dr. Ódor Bálint, Dr. Törő Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az Európai Unió közös politikáinak, a döntéshozatali mechanizmusnak, az intézményrendszernek meghatározó eleme a tagállamok egymás közti és Brüsszelhez fűződő viszonya. A kurzus ezekre a területekre fókuszálva tekinti át és hasonlítja össze a tagállamok EU-politikáját kiemelve a brit, a német, a francia, a spanyol, az olasz, a lengyel és a svéd elképzeléseket. Külön hangsúlyt fektet a visegrádi országok EU-politikájára és döntéshozatali képességére. A kurzus teljesítésével a hallgatók alkalmassá válnak arra, hogy a döntéshozatali mechanizmusok mögötti tagállami motivációkat, politikákat átlátva Európai Unióval kapcsolatos feladatokat lássanak el.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Nemzetállam és nemzeti identitás
- Tagállami szuverenitás kérdése
- Közös politikák alakítása és a tagállami érdekek
- Uniós és tagállami hatáskörök kérdései
- Tagállami érdekérvényesítési lehetőségek: az Európai Bizottságnál, az Európai Parlamentben, a Tanácsban
- Nagy és kis államok: a brit, a német, a francia, a spanyol, az olasz, a svéd és lengyel érdekek
- A visegrádi országok érdekképviselete és érdekei az uniós döntéshozatalban

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kiss J. László (szerk.): A Huszonötök Európái. Osiris, Budapest, 2005. 909 oldal ISBN 963 389 6711

Simon Zoltán: Érdekérvényesítés a közpolitikai döntéshozatalban az Európai Unióban és Magyarországon.

L'Harmattan, Budapest, 2009. 188 oldal ISBN 9789632360249

Gazdag Ferenc: Európai integráció és külpolitika, Osiris Kiadó, Budapest, 2005, ISBN: 963-389-784-X

Ajánlott irodalom:

Hülvely István-Pallai László (szerk.): Nemzetállam – szuverenitás – integráció: Tanulmányok az integráció témaköréből. Kossuth, Debrecen, 2001. 158 oldal ISBN 9634725554

Topolánszky Ádám: Lobbizás az Európai Unióban. Mundus, Budapest, 2009. 160 oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Pályázatírás

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0605K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Európai uniós támogatások rendszere

Tantárgyfelelős: Dr. Szabó Zsolt

Oktatók: Dr. Szabó Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a pályázatírási lehetőségekkel, a pályázatok elkészítésével (formai, tartalmi kellékek, költségvetés készítésének számviteli tudnivalói), valamint a nyertes pályázatok teljes életciklusával (projektmenedzsment, a projektmenedzser feladatai, a pályázati források felhasználása, a pályázat szakmai és pénzügyi monitoringja, közbeszerzések).

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Pályázati lehetőségek keresése
- Pályázatok célcsoportok szerint
- Pályázatok elkészítése (forma, tartalmi kitételek, mellékletek, a költségvetés)
- Pályázati projektek életciklusa

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: gyakorlati munka értékelése öt fokozatú érdemjeggyel

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

VÁTI kiadványok (<http://www.vati.hu/index.php?page=main&menu=19497&langcode=hu>)

NFÜ – pályázatkereső és pályázati információs oldalak (<http://www.nfu.hu/>)

Ajánlott irodalom:

Kőrösi Koppány: Hogyan pályázzak EU-s támogatásért?: útmutató magyarországi kis- és középvállalkozások részére. Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, Budapest, 2009.108 oldal (ISBN szám nélküli kiadvány)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Projektmenedzsment

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Közgazdasági Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0606K

A tantárgy felvételének előfeltétele: nincs

Tantárgyfelelős: Dr. Tomka János

Oktató: Dr. Tomka János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A projektciklusmenedzsment tárgy célja hogy a hallgató elméleti és gyakorlati jártasságot szerezzen pályázatírás, projektszervezés, vezetés és lebonyolítás terén.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A projekt, mint idő-és költség korlátok között működő, célvezérelt, kiemelt elkötelezettséggel, de eltérő tudással bíró erőforrások egy alkalommal megvalósuló csapatmunkája.
2. Indítási teendők. (Érdemi indítás előtt szabályokat megismerni) Felhívás. (lásd később) Témaötlet kidolgozása. Projekt vázlat elkészítése. Partnerkeresés, konzorcium előzetes létrehozása (lásd később).
3. Projektindítás. Projekt (elő)javaslat felépítése. Projektvázlat. Általános info, kapcsolat más (korábbi) projektekkel, összefoglaló ismertetés.
4. Projekt cél; Javaslat tételes indokolása. Eredmények. Terjesztési stratégia.
5. Hatás. Partnerek: kik és mennyiért (projektösszeg partnerenként és ehhez mennyi támogatást kér), szándéknyilatkozatok, partnerkapcsolat jellege (kinek mi a feladata a projektben).
6. Projektindítás.
7. Projekt szervezése, menedzsment. Munkaterv – feladatcsomagokra lebontva az alábbiak: Célok, kezdés és befejezés dátuma, humán ráfordítás (napokban, ISCO kategóriánként [lásd később]). Egyes partnerek szerepe, feladata. Alvállalkozók (ha vannak) szerepe, feladata. Munkamódszer és technika. Feladatcsomag várt eredményei.
8. Dokumentációk (nem projekt jelentés[!]: pl. kézikönyvek, oktatási segédletek stb.) emberigény.
9. Projektköltségvetés elemei.
10. Induló megbeszélés (kick-off meeting). Gyakorlati óra.
11. Munka és ütemezése (a projektjavaslat - esetleg optimista – feladatcsomagjainak szembesítése a való helyzettel, kapacitásokkal és szakismerettel; megoldás keresése).
12. Találkozók kijelölése. Kapcsolattartás (e-mail forgalom szervezése, szabályok lefektetése). Konzorcium egyezmény (eredmények megosztása partnerek között, publikációs kööttségek stb.). Eszközbeszerzések.
13. Rendszeres (évi kb. 2) munkatalálkozó. Éves-1,5 éves review értekezlet(ek). TIP (technológia implemetációs terv részletes kidolgozása).
14. Befejezés, projektzáró ülés. Elfogadás/esetleges korrekciók. Fizetés.
15. Follow-up tevékenységek (programonként változhat, pl. projektzárás után további 3 évig kötelezettség disszeminációs tevékenységre).

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Lázár Imre: A projektciklusmenedzsment alapjai. Egyetemi jegyzet 2004

Ajánlott irodalom:

Peter Hobbs (1999): Projektmenedzsment, Scolar ISBN: 9632442440

Energiakérdés a diplomáciában

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0601K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi gazdaságtan II.

Tantárgyfelelős: Dr. Törő Csaba

Oktatók: Dr. Törő Csaba, Dr. Becsey Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bevezetést nyújtson az energiapolitika és az energetikai kérdések nemzetközi összefüggéseibe. A nemzetközi politikai és gazdasági kapcsolatokat egyaránt alakító – és gyakran meghatározó – kérdéssé váló energia ellátási, energiabiztonsági és energia gazdaságossági szempontok határokon átívelő feladatokat, értelmezési kereteket és célokat jelentenek nemcsak kormányok, hanem a kormányközi együttműködést biztosító szervezetek számára is. Ezek megértése és alakításukra is lehetőséget kínáló megközelítésük a modern politikai és gazdasági diplomácia egyik központi kihívását testesíti meg. A tervezett kurzus célja, hogy hozzáértő és gyakorlati tapasztalatokkal felvértezett tantárgyfelelős irányításával áttekintse az állami energiapolitika, a gazdaságdiplomácia és az energia piaci viszonyok metszéspontjában elhelyezkedő nemzetközi energetikai kapcsolatok dilemmáit, eszközeit és fejlődési irányait globális, európai és nemzeti szinten egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Globális energia térkép és trendek: technológiai fejlődés és gazdasági növekedés
- Nemzetközi energia piacok térben és időben
- Energiaellátás és energia biztonság
- A kőolaj szerepe és súlya a nemzetközi energetikai kapcsolatokban
- A földgáz szerepe és súlya a nemzetközi energetikai kapcsolatokban
- Nukleáris energia: politikai, technológiai és gazdasági megfontolások
- Alternatívák: megújuló energiaforrások
- Globális klímapolitikai kihívások
- Energiapolitika és környezetvédelem: növekvő fogyasztás következményei és ökológiai fenntarthatóság
- Európai energiapolitika: fejlődés, eszközök és energiapolitikai külkapcsolatok
- Regionális energetikai tájkép: Közép- és Kelet-Európa energetikai jellemzői
- Magyar energiapolitika: jelen és távlatok

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

David J. C. MacKay: Fenntartható energia, Typotex Kft, 2011, ISBN 978-963-2795-75-1

Dobos Edina: Az energiaellátás biztonsága az Európai Unió stratégiai dokumentumaiban, Nemzet és Biztonság, 2010. május 36-44. oldal ISSN 1789-5286

Varró László: Az energiaellátás biztonsága és a magyar külpolitika. Külügyi Szemle, 2007. 1. szám 64-78. oldal
Nemzeti Energiastratégia 2030, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, 2012, ISBN 978-963-89328-1-5

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, A Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az energiaellátás-biztonságról és a nemzetközi együttműködésről – „Unió energiapolitika: partnerkapcsolatok fenntartása határainkon túl”, COM(2011) 539, 2011.9.7.

Ajánlott irodalom:

Jobbágy Szabolcs: Hazai és EU és megújuló energiaforrások, Hadmérnök, V. évfolyam 3. szám, 2010. szeptember http://hadmernok.hu/2010_3_jobbagy.pdf

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

Gazdaságdiplomácia

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézet

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét

Ajánlott félév: 6.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 4 kredit

Tantárgy kódja: AJ NETAN0603K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Külgazdasági kapcsolatok

Tantárgyfelelős: Dr. Becsey Zsolt

Oktató: Dr. Becsey Zsolt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus megismerteti a nemzetközi gazdasági kapcsolatok intézményi kereteivel globális és regionális szinten, valamint a nemzeti gazdasági kapcsolatok helyével és eszközeivel a külkapcsolatok rendszerében. A nemzetközi gazdasági külkapcsolatok keretek koncepcionális meghatározása után a magyar külgazdaság és külkereskedelem helyzete, korábbi és jelenlegi intézményi keretei, ezek finanszírozásának és fejlesztésének eszközei képezik a tantárgy fókuszát. Ezek részeként kiemelten foglalkozik a gazdasági külkapcsolatok Európai Unió belüli működésének és fejlesztésének lehetőségeivel. A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat Magyarország gazdasági külkapcsolatainak gyakorlati fejlődését és működését meghatározó nemzetközi feltételekkel, valamint intézményi keretekkel és szakpolitikai eszközökkel. Ezek a magyar és nemzetközi minták bemutatására, illetve elemzésére épülnek kiterjedt magas szintű gazdaságdiplomáciai gyakorlattal és európai uniós tapasztalattal rendelkező tantárgyfelelős gondozásában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Nemzetközi gazdaságtan, külkereskedelmi politika és nemzeti gazdaságpolitika
- A magyar gazdasági külkapcsolatok globális kerete: WTO
- A magyar külgazdaság regionális kerete: EU
- Gazdaságdiplomácia és gazdaságfejlesztési együttműködés intézménye: OECD
- A magyar gazdasági külkapcsolati intézményrendszer fejlődése az elmúlt évtizedekben
- A magyar gazdaságdiplomácia intézményi keretei
- Külkereskedelem fejlesztés és beruházás ösztönzés
- Magyarország nemzetközi gazdasági helyzete és finanszírozása
- A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésének eszközrendszere
- Az EU nemzetközi fejlesztési politikája és a magyar gazdasági külkapcsolatok
- Európai fejlesztési források és magyar gazdaságpolitika
- Európai verseny- és állami támogatáspolitikai és magyar gazdasági külkapcsolatok

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Suha György (szerk.): Gazdaságdiplomácia. Publikon Kiadó, Budapest, 2012. 263 oldal

Práger László: A globális gazdaságon innen és túl. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 334 oldal

Blahó András (Szerk.): Világgazdaságtan 2 - Globális fejlődés, gazdaságdiplomácia. Aula Kiadó, Budapest, 2004. 590 oldal

Ajánlott irodalom:

Marinovich Endre: A gazdaságdiplomácia In Nyusztay László (Szerk.): Szakdiplomáciai tanulmányok, BGF Külkereskedelmi Kar, 2011 (Második, átdolgozott és bővített kiadás)